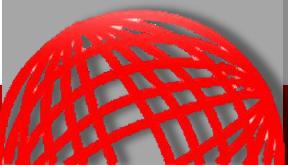

Sesi Libat Urus Bersama Kementerian Wilayah Persekutuan

Penyediaan Rancangan Malaysia Kedua Belas, 2021-2025

22 Ogos 2019

Objektif Sesi Libat Urus

- Membentangkan mengenai hala tuju pembangunan negara bagi tempoh Rancangan Malaysia Kedua Belas, 2021-2025
- Mendapatkan cadangan daripada Kementerian Wilayah Persekutuan mengenai perancangan pembangunan di ketiga-tiga Wilayah Persekutuan

Rangka

1 Pengenalan

2 Pertimbangan Pasca 2020

- **Sorotan dalaman** : Imbasan semula
 - Prestasi sosioekonomi semasa Malaysia
 - Pencapaian Wawasan 2020
- **Sorotan luaran** : Apakah yang ingin dicapai pada tahun 2030?
 - Ciri-ciri negara yang paling bahagia di dunia
 - Sokongan dasar untuk meningkatkan tahap kebahagiaan
- **Megatrend**

3 Rancangan Malaysia Kedua Belas, 2021-2025

- Konsep dan pendekatan
- Struktur tadbir urus dan cadangan kertas strategik

4 Kedudukan Ekonomi Wilayah Persekutuan: Pencapaian, Isu dan Cabaran

1 Pengenalan

- Surat Arahan Penyediaan Pelan Pembangunan Pasca 2020 oleh YBhg. Datuk Seri KSN: **16 April 2019**
- Rancangan Malaysia Kedua Belas, 2021-2025 (RMKe-12) akan diselaraskan dengan **Wawasan Kemakmuran Bersama**, yang diumumkan oleh YAB Perdana Menteri pada 9 Mei 2019
- Dokumen RMKe-12 dijangka dibentangkan di Parlimen pada **separuh kedua tahun 2020**

2

Pertimbangan Pasca 2020

Sorotan **dalaman**

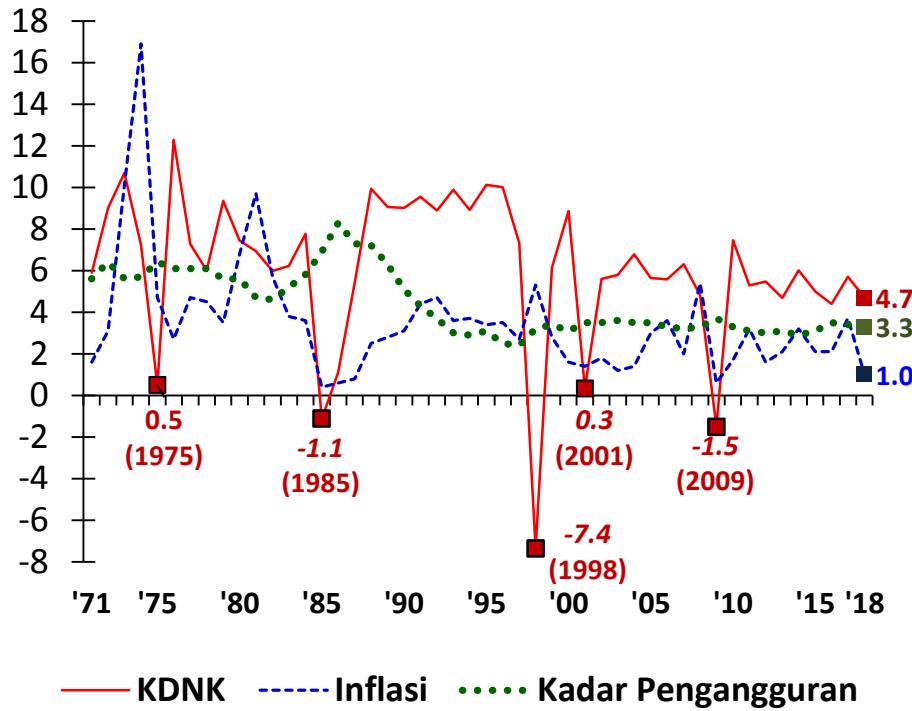
Imbasan semula

- Prestasi sosioekonomi semasa Malaysia
- Pencapaian Wawasan 2020

Imbasan semula: Malaysia mencatatkan pertumbuhan ekonomi yang pesat sejak tahun 1970-an ...

KDNK Sebenar, Inflasi (% setahun),

Pengangguran (%)

✓ Malaysia, 1971-2018

- Malaysia mencatatkan pertumbuhan **6.1%** walaupun berhadapan dengan 5 krisis ekonomi sejak tahun 1970
- Malaysia berjaya pulih dengan pantas selepas setiap krisis disebabkan oleh daya tahan ekonominya

KDNK, 1971-2018 (% setahun)

- Dunia: 3.1
- Negara Maju: 2.6
- Negara Membangun: 3.0
- Pasaran Baru Muncul: 4.7

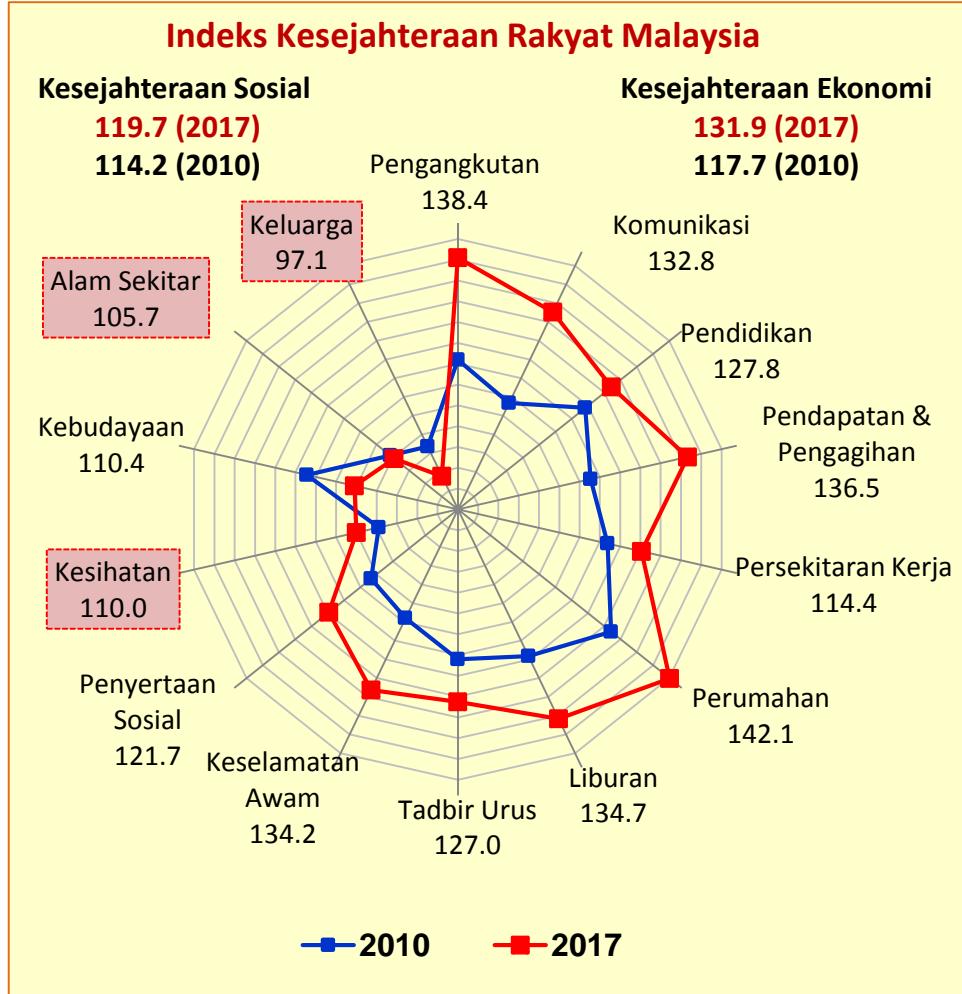
Sumber : IHS

% setahun	2017				2018				2019	
	S1	S2	S3	S4	S1	S2	S3	S4	S1	S2
KDNK	5.5	5.6	6.1	5.7	5.3	4.5	4.4	4.7	4.5	4.9
	5.7				4.7				4.7	

Pada peringkat makro, asas ekonomi kekal kukuh ...

- ✓ Pertumbuhan KDNK bagi tempoh 1971-2018 adalah antara yang tertinggi di dunia
- ✓ Kadar inflasi yang rendah dan stabil serta mencapai guna tenaga penuh sejak tahun 1992
- ✓ Kemiskinan mutlak hampir dibasmi pada kadar 0.4% daripada jumlah isi rumah pada tahun 2016
- ✓ Masih merupakan salah satu destinasi utama untuk FDI
- ✓ Dianggap sebagai negara yang berdaya saing: berada pada kedudukan ke-25 daripada 140 negara dalam *Global Competitiveness Report, 2018*

... tetapi kesejahteraan sosial masih ketinggalan berbanding kesejahteraan ekonomi

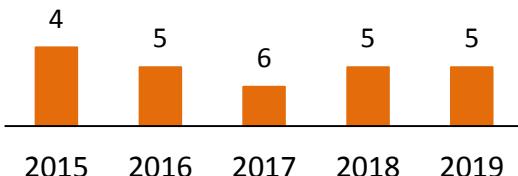
Kemerosotan kesejahteraan sosial terutamanya bagi komponen institusi keluarga, kesihatan dan alam sekitar

- **Keluarga**
 - Punca kemerosotan termasuk peningkatan kadar perceraian, keganasan rumah tangga dan jenayah juvana, ditambah lagi dengan peningkatan tahap hutang isi rumah
- **Kesihatan**
 - Terdapat peningkatan jangka hayat, penurunan kadar kematian ibu bersalin dan kes-kes penyakit tidak berjangkit
 - Namun tahap kesihatan keseluruhannya dipengaruhi oleh peningkatan kadar kematian bayi dan gaya hidup moden yang tidak sihat disebabkan oleh tekanan, tabiat makan yang buruk, merokok dan tidak aktif fizikal
- **Alam Sekitar**
 - Kemerosotan disebabkan terutamanya oleh kejatuhan indeks pencemaran udara dan indeks kualiti air serta peningkatan kuantiti bahan buangan berjadual

Sumber : Indeks Kesejahteraan Rakyat Malaysia, MEA

Kedudukan Antarabangsa: Yang Baik ...

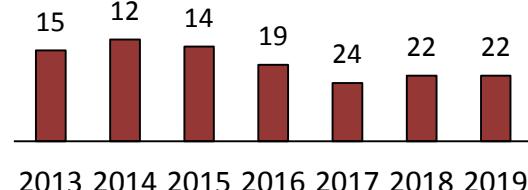
✓ destinasi persaraan kelima terbaik di dunia ...

- **International Living 2019** : Malaysia berada pada kedudukan ke-5 terbaik di dunia untuk bersara berdasarkan empat aspek iaitu kewangan, kesihatan, gaya hidup dan tadbir urus
- 2019: Penjagaan kesihatan di Malaysia menduduki tempat pertama berdasarkan perkhidmatan penjagaan kesihatan bertaraf dunia dan infrastruktur yang canggih

Sumber: *International Living*

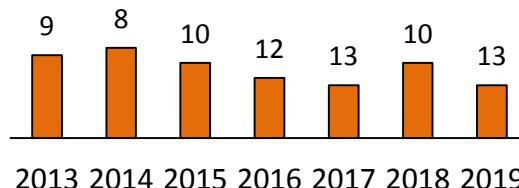
✓ Malaysia kekal berdaya saing ...

- **World Competitiveness 2019** : Malaysia menduduki tempat ke-22 daripada 63 negara, disokong oleh peningkatan faktor infrastruktur berikutan kedudukan yang lebih baik dalam semua sub-faktor, kecuali pendidikan
- Faktor lain seperti prestasi ekonomi, kecekapan perniagaan dan kecekapan kerajaan mencatatkan sedikit penurunan

Sumber: *Institute for Management Development*

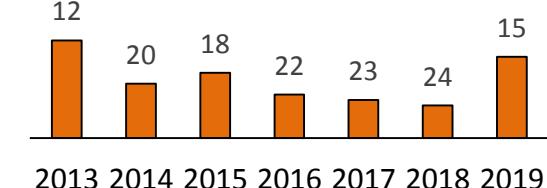
Pasport ke-12 yang paling berkuasa di dunia ...

- **Henley Passport Index 2019** : Malaysia berada pada kedudukan ke-12 pasport paling berkuasa di dunia daripada 226 negara
- Rakyat Malaysia boleh melawat ke 179 negara tanpa memerlukan visa manakala hanya 47 negara lain memerlukan visa untuk memasuki negara ini

Sumber: *Henley & Partners*

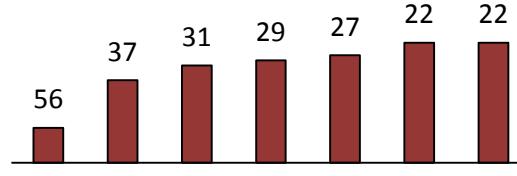
✓ Antara tempat paling mudah untuk menjalankan perniagaan di Asia ...

- **Doing Business 2019** : Malaysia menambah baik kedudukan ke-15 daripada 190 buah negara, dan merupakan antara 5 negara teratas dalam tiga petunjuk - melindungi pelabur minoriti, permit pembinaan dan bekalan elektrik
- Penambahbaikan diperlukan dalam aspek 'memulakan perniagaan' termasuk prosedur, masa, kos dan modal minimum yang perlu dibayar untuk memulakan syarikat liabiliti terhad di negara ini

Sumber: *World Bank*

Pengurusan sumber modal, barang dan pelaburan bertambah baik ...

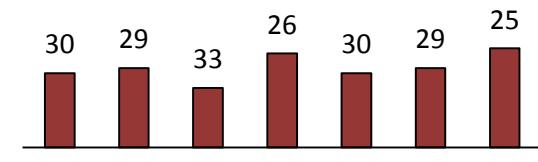

2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019

- **Index of Economic Freedom 2019** : Malaysia kekal pada kedudukan ke-22, berdasarkan peningkatan dalam keberkesanan kehakiman, perbelanjaan kerajaan dan kedudukan fiskal - juga melebihi skor purata serantau dan dunia
- Penambahbaikan perlu dalam aspek kecekapan pengawalseliaan untuk tenaga kerja, kewangan dan perdagangan

Sumber: *The Heritage Foundation*

✓ Masih dianggap antara negara paling aman di rantau ini ...

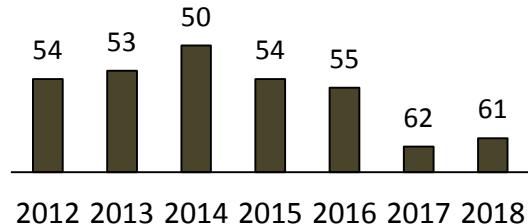
2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018

- **Global Peace Index 2018** : Malaysia berada pada kedudukan ke-25 dari 163 negara dan kekal sebagai 5 teratas di rantau dan 30 teratas di dunia sejak tahun 2015
- Prestasi Malaysia bertambah baik dalam 'konflik domestik dan antarabangsa yang berterusan' dan 'keselamatan dan kesejahteraan masyarakat'.
- Dimensi pententeraan (militerisasi) merosot berikutan pertambahan senjata import

Sumber: *Institute of Economy and Peace*

Kedudukan Antarabangsa: ... Yang Buruk

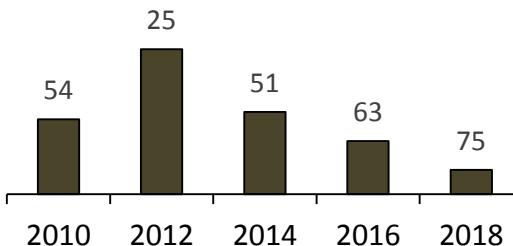
X Persepsi rasuah semakin teruk ...

- **TI Corruption Perception Index 2018** : Malaysia berada pada kedudukan ke-61 daripada 180 negara
- Prestasi **merosot sejak 2015** disebabkan persepsi negatif terhadap kerajaan daripada orang awam, pelabur dan komuniti perniagaan

Sumber: Transparency International

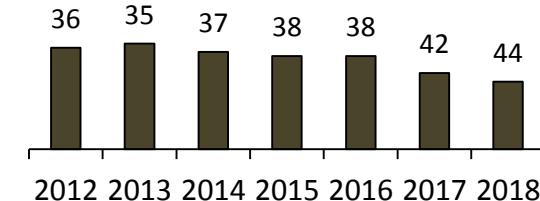
X Kedudukan semakin merosot dari segi pengurusan alam sekitar ...

- **Yale Environmental Performance Index 2018** : Malaysia berada pada kedudukan ke-75 daripada 180 negara
- Prestasi Malaysia **semakin merosot sejak tahun 2014** disebabkan oleh skor yang lebih rendah dalam iklim dan tenaga, pencemaran udara dan perhutanan

Sumber: Yale University

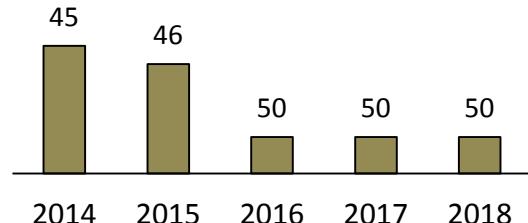
Kemerosotan dalam kebebasan peribadi, tadbir urus dan pendidikan ...

- **The Legatum Prosperity Index 2018** : Malaysia berada pada kedudukan ke-44 dari 149 negara
- Skor yang lebih rendah dalam kebebasan peribadi, tadbir urus, pendidikan dan persekitaran perniagaan

Sumber: Legatum Institute

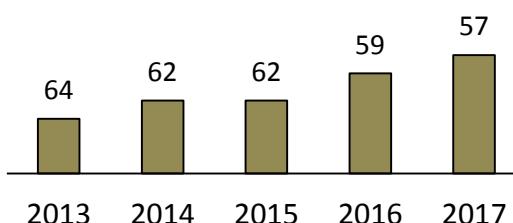
X Kemajuan ekonomi telah memberi kesan kepada kemajuan sosial ...

- **Social Progress Index 2018** : Malaysia hanya menunjukkan sedikit kemajuan dalam aspek sosial dan **kekal pada kedudukan ke-50 sejak 2016**
- Bidang yang perlu ditambah baik termasuk kebebasan peribadi, akses kepada pendidikan lebih tinggi, hak peribadi dan keterangkuman

Sumber: Social Progress Imperative

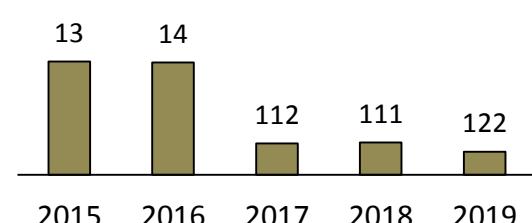
Pembangunan insan tidak berkembang sebagaimana yang sepatutnya ...

- **UNDP Human Development Index 2018** : Malaysia berada pada kedudukan ke-57 dari 189 negara.
- Walaupun prestasi Malaysia semakin baik sejak 2015 dengan kebanyakan komponen terus meningkat (seperti jangkaan jangka hayat semasa kelahiran dan PNK per kapita), **skor Malaysia masih di bawah purata dunia**

Sumber: UNDP

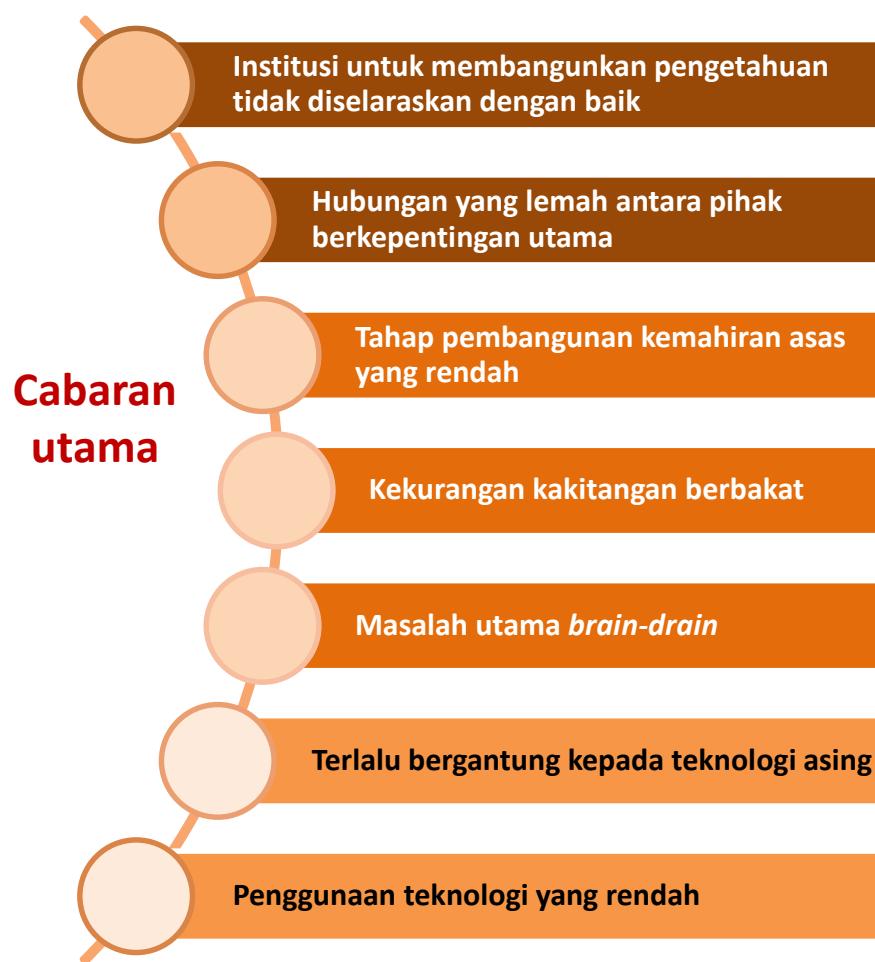
X Terlalu banyak prosedur dan masa diambil bagi memulakan perniagaan ...

- **Doing Business 2019** : Kedudukan Malaysia bagi indikator memulakan perniagaan jatuh ke tempat ke-122 daripada 190 negara
- Terdapat **9-10 prosedur** dan **13-14 hari** yang diperlukan untuk memulakan perniagaan di Malaysia (New Zealand: 1 prosedur dan 0.5 hari)

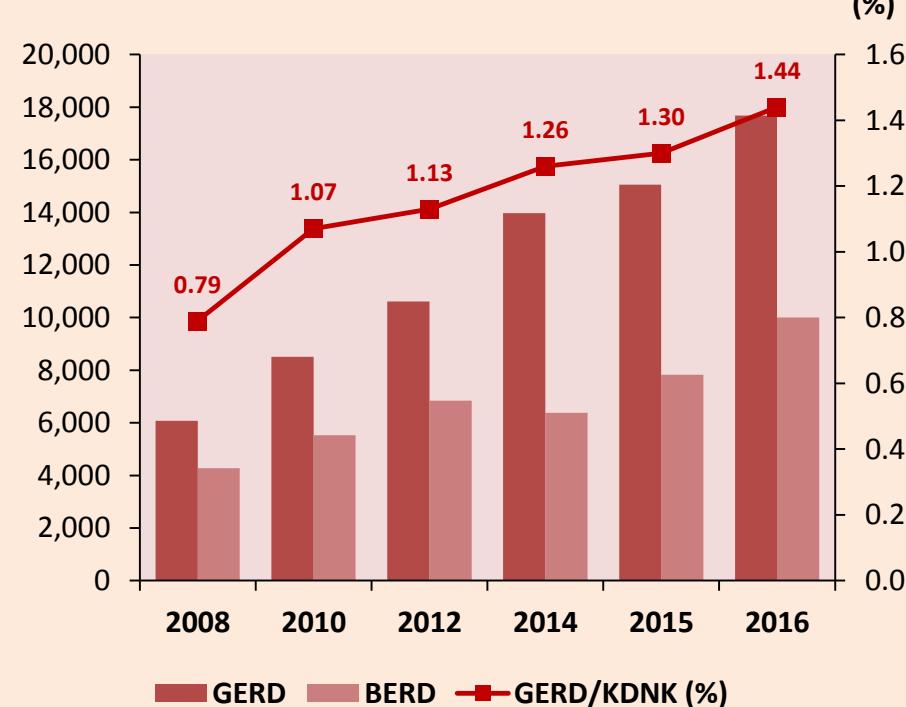
Sumber: World Bank

Ekonomi berasaskan pengetahuan: Terdapat kemajuan yang ketara dalam ekosistem pengetahuan bagi sebahagian industri tetapi **masih banyak yang tertinggal berbanding industri di negara lebih maju**

R&D Malaysia telah meningkat secara beransur-ansur tetapi masih di bawah tahap yang setara dengan pembangunannya

Perbelanjaan R&D
(RM juta)

Sumber: Report on Knowledge Content in Key Economic Sectors in Malaysia

Sumber: National Survey of R&D 2016

Wawasan 2020 : Dibangunkan dengan acuan sendiri merangkumi aspek ekonomi, politik, sosial, rohani, psikologi dan budaya

Cabar	Pencapaian	Penilaian
Membina negara Malaysia yang bersatu padu, terdiri daripada satu Bangsa Malaysia	Rendah	Berubah sangat perlahan dan kekal mencabar, terutamanya apabila wujud politik yang berpecah-belah dan penggubalan dasar mengikut kaum
Mewujudkan masyarakat Malaysia yang berjiwa bebas, tenteram dan maju	Sederhana	Hanya sebahagian daripada matlamat ini tercapai, dengan wujudnya ramai golongan kelas pertengahan berpendidikan yang terdiri daripada pelbagai kumpulan etnik
Memupuk dan membangunkan masyarakat demokratik yang matang	Rendah	Terdapat keperluan untuk desentralisasi dan devolusi kuasa kepada kerajaan negeri dan pihak berkuasa tempatan
Mewujudkan masyarakat yang bermoral dan beretika	Sederhana	Persepsi terhadap pencapaian aspirasi yang sukar diukur ini sangat pelbagai dan bercampur-baur
Mewujudkan masyarakat yang matang, liberal dan toleransi	Rendah	Persepsi umum bahawa sebahagian daripada hubungan etnik telah terhakis berdasarkan kepada polarisasi yang disebabkan oleh ekstremisme dan ketiadaan toleransi agama
Mewujudkan masyarakat yang saintifik dan progresif	Rendah	Tahap R&D yang rendah dan bilangan saintis, jurutera, penyelidik dan ahli teknologi yang tidak mencukupi
Mewujudkan masyarakat yang penyayang	Rendah	Belum mencapai skala atau tahap yang dapat mewujudkan masyarakat yang penuh kedulian dan berbudaya penyayang
Memastikan masyarakat yang adil dalam bidang ekonomi	Sederhana	Pengagihan pendapatan mencatatkan pencapaian signifikan sejak beberapa dekad sejak pelaksanaan dasar afirmatif berasaskan kaum
Mewujudkan masyarakat makmur	Sederhana	Negara berpendapatan sederhana tinggi dengan ekonomi yang pelbagai

Sumber: Prof. Dr. Yeah Kim Leng, Pengarah Program Pengajian Ekonomi di Institut Asia Tenggara Jeffrey Cheah, Jan 2018

② Pertimbangan Pasca 2020

Sorotan Luaran

Apa yang ingin dicapai pada tahun 2030?

- Ciri-ciri negara paling bahagia di dunia
- Sokongan dasar untuk meningkatkan tahap kebahagiaan
- Megatrend

Ciri-ciri negara yang paling bahagia

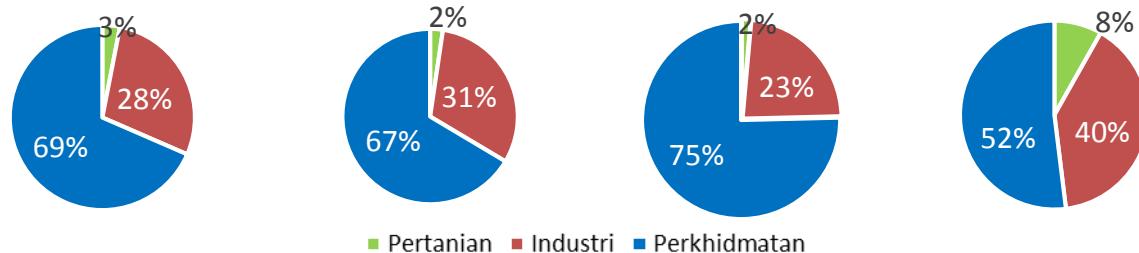
- **Negara paling bahagia tidak semestinya paling kaya**
 - Pendapatan per kapita Amerika Syarikat meningkat sekali ganda dalam tempoh 40 tahun, namun tahap kebahagiaan telah jatuh daripada kedudukan ke-13 pada 2016 kepada ke-19 pada 2019
- **Tiga negara paling bahagia ialah Finland, Norway dan Denmark**
 - Mendapat skor yang tinggi dari segi:
 - Pendapatan
 - Sokongan sosial
 - Kepercayaan
 - Jangka hayat yang sihat
 - Kebebasan
 - Kemurahan hati
 - Rakyat negara tersebut membayar cukai tertinggi di dunia, tetapi mendapat sokongan awam yang meluas kerana dilihat sebagai pelaburan dalam kualiti hidup untuk semua
- **Finland adalah negara paling bahagia di dunia**
 - Tersenarai pada kedudukan paling stabil, negara paling selamat dan tadbir urus terbaik di dunia
 - Pendidikan percuma, kemudahan cuti untuk ibu bapa, keseimbangan antara kerja dan kehidupan
 - Lebih 80% daripada rakyat mempercayai sistem polis, pendidikan dan penjagaan kesihatan
 - Cukai dan pengagihan kekayaan yang progresif
 - Dianggap sebagai salah satu tempat terbaik di dunia untuk menjadi seorang ibu dan wanita yang bekerja

Sumber: Global Happiness and Well-Being Policy Report 2019, Statistics Finland, Scientific American Magazine, The Economist

Negara-negara yang paling bahagia mempunyai produktiviti, pendapatan dan pampasan pekerja yang lebih tinggi

Perkara	Finland	Norway	Denmark	Malaysia
KDNK benar (% setahun)	2.8	1.9	2.3	5.9
Kadar inflasi (%)	0.8	1.9	1.1	3.7
Kadar pengangguran (%)	8.5	4.2	5.7	3.3
Kedudukan fiskal (% daripada KDNK)	-0.1	-7.7	0.3	-3.2
Jumlah penduduk (juta)	5.50	5.29	5.75	32.0
KDNK per kapita (AS\$) (PPP, antarabangsa semasa \$)	45,927 44,866	75,389 61,414	56,631 51,364	9,755 29,449
Produktiviti buruh (AS\$ PPP)	96,203	136,747	98,543	67,156
Bahagian pampasan pekerja kepada KDNK (%)	46.8	47.5	51.5	35.5

Struktur ekonomi
(% kepada jumlah KDNK benar)

Nota: 1 CEIC Global Economic Data

2 Industri merangkumi perlombongan, pembuatan, pembinaan dan utiliti

Sumber: IMF World Economic Outlook, World Development Indicators, EIU Country Data dan The Conference Board

Negara-negara yang paling bahagia (kecuali Norway) mempunyai kadar cukai yang lebih tinggi dan memberikan sokongan sosial yang meluas

Ciri-ciri	Finland	Norway	Denmark	Malaysia
Cukai pendapatan	<p>5 banjaran (<i>bracket</i>) pendapatan bercukai</p> <ul style="list-style-type: none"> • 0% • 21.25% • 6% • 31.25% • 17.25% 	<p>5 banjaran (<i>bracket</i>) pendapatan bercukai</p> <ul style="list-style-type: none"> • 0% • 12.4% • 1.4% • 15.4% • 3.3% 	<p>3 banjaran (<i>bracket</i>) pendapatan bercukai</p> <ul style="list-style-type: none"> • 8% • 41% • 55% 	<p>11 banjaran (<i>bracket</i>) pendapatan bercukai</p> <ul style="list-style-type: none"> • 0% • 14% • 25% • 1% • 21% • 26% • 3% • 24% • 28% • 8% • 24.5%
Pendidikan	Percuma untuk rakyat bagi kesemua 3 peringkat pendidikan	Percuma untuk rakyat bagi kesemua 3 peringkat pendidikan	Percuma untuk rakyat bagi semua peringkat pendidikan	Percuma untuk rakyat bagi peringkat rendah dan menengah. Peringkat tertiari mengenakan sebahagian kos yuran pengajian.
Perkhidmatan kesihatan	Percuma dengan langganan insurans nasional	Percuma sehingga 16 tahun bagi warganegara	Percuma bagi warganegara	Bayaran RM1 untuk pesakit luar dan beberapa jenis bayaran untuk pesakit dalam
Elaun pengangguran	EUR32.40 setiap hari untuk 5 hari seminggu, selama 65 hari (perlu mempunyai insurans Kela). Elaun dikurangkan secara beransur-ansur selepas 65 hari.	62.4% daripada pendapatan terdahulu (sehingga 52 hingga 104 minggu)	EUR2500 atau EUR1700 untuk pencarum insurans sepenuh masa dan separuh masa (sehingga 2 hingga 3 tahun)	Sistem Insurans Pekerjaan (EIS): 30% - 80% daripada gaji sehingga 6 bulan
Cuti bersalin dan kelahiran	Bapa - maksimum 54 hari Ibu - maksimum 105 hari	Bapa - 2 minggu Ibu - 3 minggu sebelum dan 15 minggu selepas	Bapa - 2 minggu selepas Ibu - 18 minggu selepas	Bapa - 7 hari selepas Ibu - 14 hari sebelum dan 60-90 hari selepas
Keyakinan kepada kerajaan (2015)	56% keyakinan terhadap kerajaan	59% keyakinan terhadap kerajaan	58% keyakinan terhadap kerajaan	44% keyakinan terhadap kerajaan

Sumber: World Health Organization dan pelbagai sumber

Pengajaran daripada sokongan dasar negara tersebut untuk meningkatkan kebahagiaan

- **Penggubalan dasar inklusif** – kesan kebahagiaan dan keberkesanan dasar lebih dirasai dengan adanya penglibatan yang lebih besar daripada semua pihak berbanding dengan dasar yang digubal secara atas ke bawah (*top-down*)
- **Penting untuk mengukur kesejahteraan subjektif** – boleh ubah utama dengan kekerapan dan pecahan geografi yang mencukupi bagi menyediakan data kesejahteraan subjektif di peringkat bandar dan kawasan kejiranan
- **Keperluan pengukuran melangkaui KDNK**
 - Secara beransur-ansur bergerak ke arah petunjuk kesejahteraan subjektif dari kedudukan periferal kepada peranan yang lebih semula jadi sebagai petunjuk keseluruhan kualiti hidup
 - 15 Langkah Baharu Kesejahteraan yang diperkenalkan oleh Sweden baru-baru ini termasuk tiga petunjuk subjektif utama - kepuasan hidup, status kesihatan diri dan kepercayaan sosial
- **Kerangka institusi perlu fleksibel untuk memudahkan inovasi di peringkat yang lebih rendah**
 - Penting untuk mengambil kira keadaan setempat
 - Libat urus secara bersama dengan pihak setempat

HORIZON MEGATREND Penggerak utama yang membentuk masa hadapan

Global

Pusat tumpuan ekonomi dunia terus beralih ke Asia - eksport Asia-Pasifik dijangka meningkat kepada hampir 40% pada tahun 2050

KDNK Dunia dijangka meningkat dengan kadar purata 3.1% setahun bagi tempoh 2019-2050

Peningkatan Hutang Sektor Awam

Menjelang 2050, penuaan penduduk akan meningkatkan perbelanjaan kesihatan & pencen. Ini akan mendorong peningkatan paras hutang sektor awam dunia ke tahap yang membimbangkan.

Perubahan Kuasa Ekonomi, Kebangkitan Timur dan Selatan

Sepuh penduduk dunia akan mendapat akses kepada internet menjelang 2030

Pengkomputeran Awan

Advanced Genomics

Big Data

Kecerdasan Buatan (AI)

Masa depan baharu untuk pembuatan / Advanced Robotics

1 Globalisasi dan ekonomi

KDNK meningkat

RM1.4 trillion kpd

RM10.3 trillion pd 2050

& Pendapatan isi rumah

akan meningkat kepada
RM40,000 menjelang
2050

Produktiviti buruh meningkat
RM220,000 menjelang 2050

2 Teknologi

Ekonomi automasi: Tumpuan kepada teknologi, kurang penggunaan tenaga kerja

Kemunculan jenis pekerjaan baharu

Permintaan untuk kemahiran khusus

Masyarakat baharu

Pertumbuhan eksponen kuasa pengkomputeran, transformasi digital

HORIZON MEGATREND

Penggerak utama yang membentuk masa hadapan

Global

Pada 2050 ...

16.7% daripada penduduk berumur **>65 tahun**

Kepesatan urbanisasi

Kebanyakan pertumbuhan bandar berlaku di **Africa & Asia**

Peningkatan kumpulan pendapatan penengah

3 Demografi dan sosial

>65 tahun

Malaysia

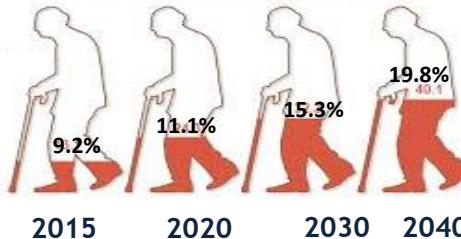

Penduduk akan meningkat kepada **42 juta** pada **2040**

Urbanisasi berkembang dari **75%** pada **2010** kepada **85%** pada **2040**

Nisbah warga emas melebihi 60 tahun

Negara menua menjelang 2030

4 Sumber dan alam sekitar

60% ↑

dalam pengeluaran makanan keperluan

PERUBAHAN IKLIM YANG PANTAS

55% ↑

dalam permintaan air

Permintaan tenaga meningkat

Negara sedang membangun perlu menanggung **75 - 80%** kos adaptasi

Peningkatan suhu (**+3 - 4°C**)

200 juta jangkaan penempatan semula penduduk secara tetap berikutnya peningkatan paras laut, banjir & kemarau

CO_2 pelepasan

2016:

68 juta tan

2030:
85 juta tan

GHG

Perubahan iklim

Cabar: Memisahkan pertumbuhan ekonomi daripada pelepasan GHG

Seiring pertumbuhan ekonomi:

Penggunaan sumber asli dan penghasilan sisa

Cabar Jaminan Makanan

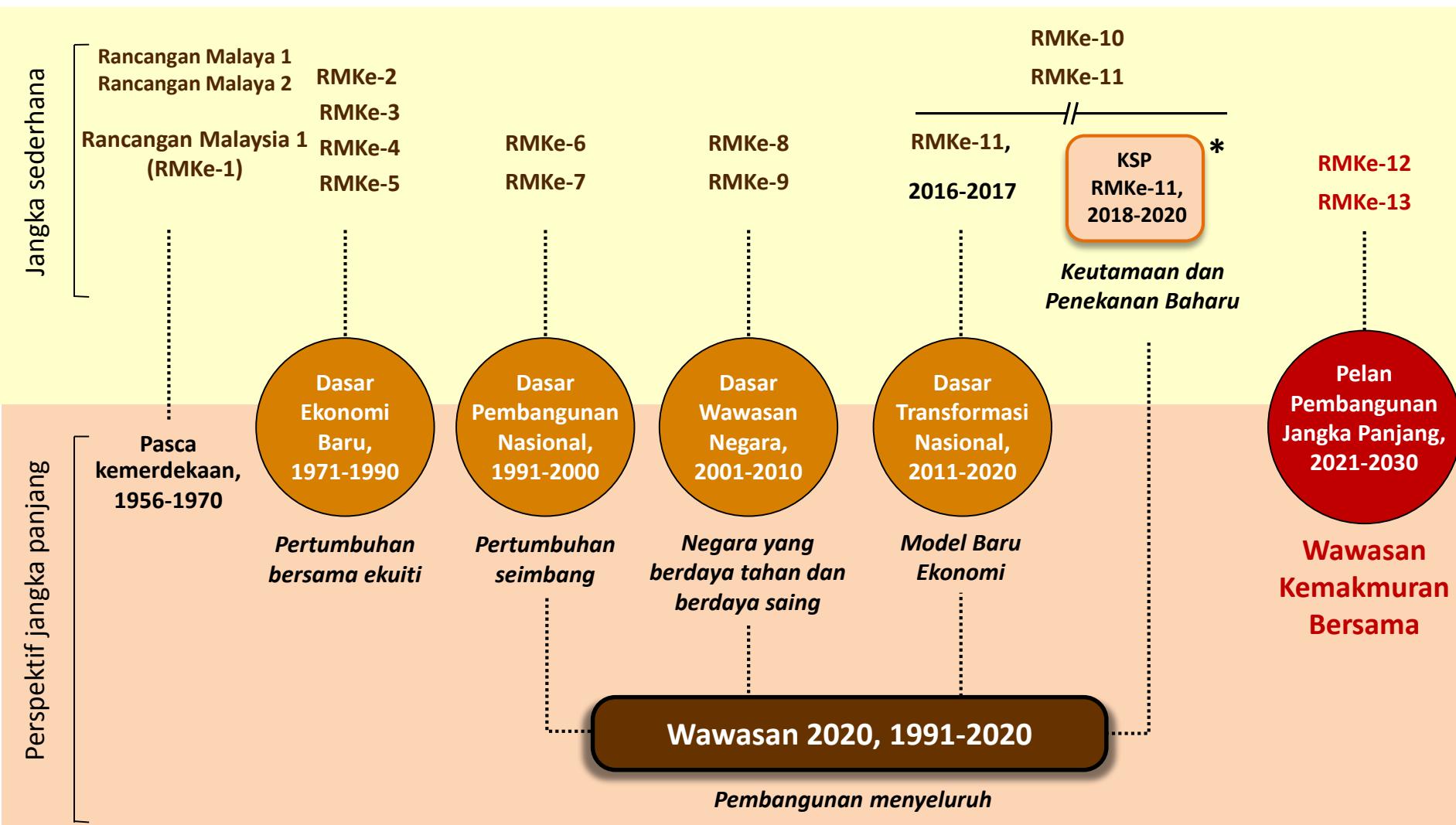

3 Rancangan Malaysia Kedua Belas, 2021-2025 : Konsep dan Pendekatan

Fasa pertama pelaksanaan
Wawasan Kemakmuran Bersama

Pelan Pembangunan Jangka Panjang, 2021-2030 adalah dasar yang dicadangkan berasaskan Wawasan Kemakmuran Bersama

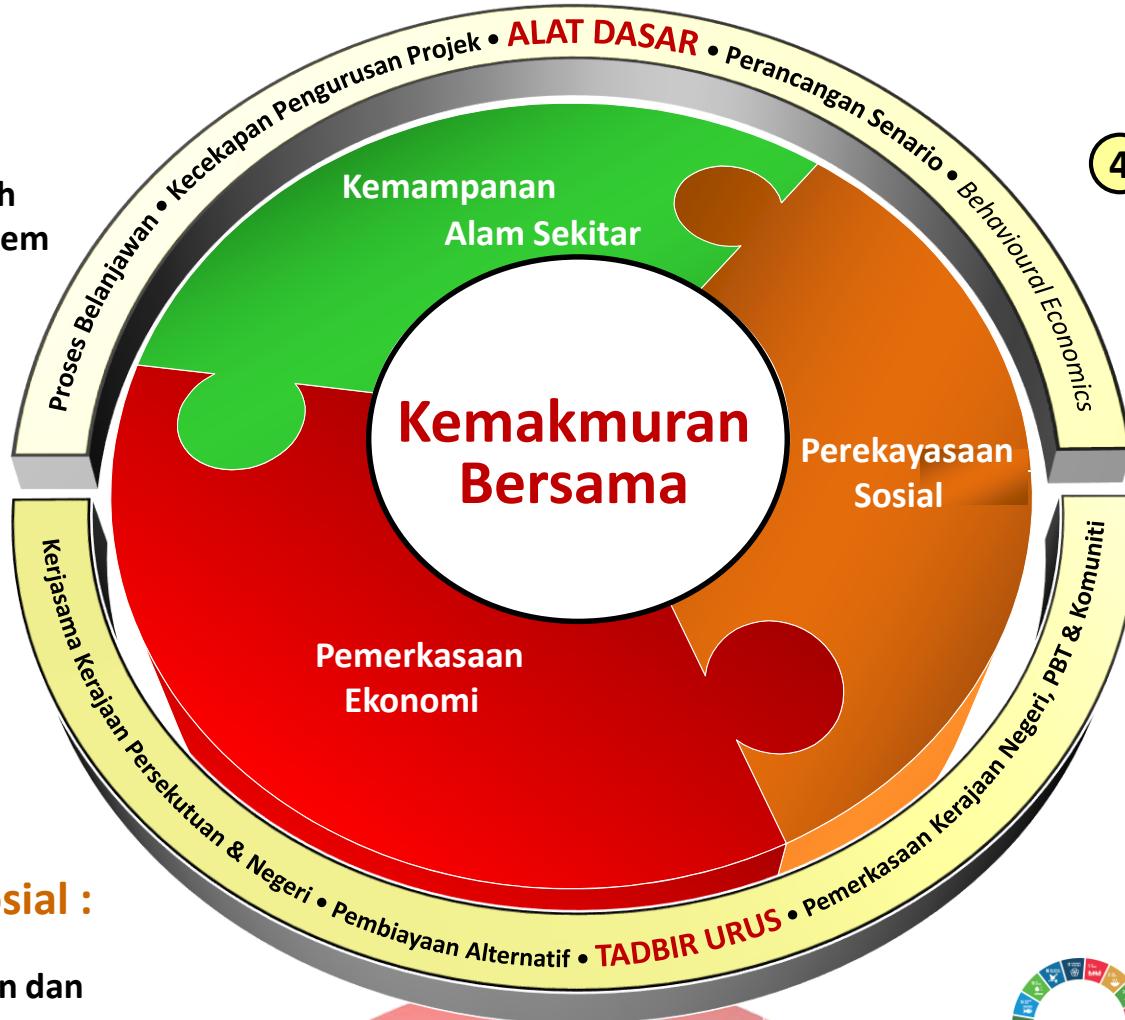
* Kerajaan Pakatan Harapan mengambil alih pentadbiran selepas PRU14, 2018 dan menetapkan keutamaan dasar baharu

Rancangan Malaysia Kedua Belas, 2021-2025 : Dimensi Pembangunan

1

Pemerkaaan Ekonomi :

Pemacu dan boleh pertumbuhan, ekosistem dan imperatif

2

Kemampunan Alam Sekitar :

Pemuliharaan dan pemeliharaan

3

Perekayasaan Sosial :

Meningkatkan modal sosial, keterangkuman dan kespaduan sosial

4

Alat Dasar dan Tadbir Urus

Tiga dimensi pembangunan dan alat dasar serta tadbir urus adalah sejajar dengan **Matlamat Pembangunan Mampan (SDG)**

Mengoperasikan Rancangan Malaysia Kedua Belas, 2021-2025

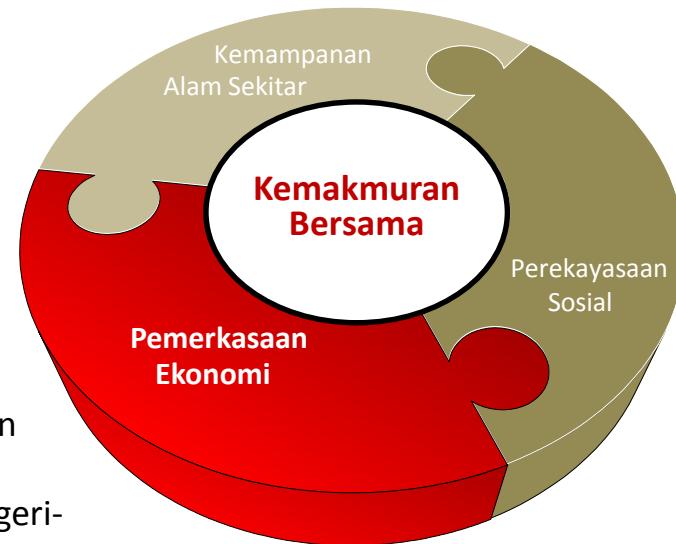
Pemerkasaan Ekonomi

Pemacu dan pemboleh pertumbuhan

- Revolusi Perindustrian Keempat
- Ekonomi digital
- Industri dan perkhidmatan terpilih (aeroangkasa dll.)
- Perdagangan pengedaran
- Kerjasama / perkongsian ekonomi
- Pembaharuan sektor pertanian
- Pembinaan pintar
- Kemampunan tenaga
- Pengantarabangsaan perkhidmatan dan peralatan industri minyak & gas (OGSE)
- Keseimbangan serantau
- Bandar sebagai pemangkin pertumbuhan
- Mempergiat Cyberjaya
- Pembangunan luar bandar berdaya tahan
- Pembangunan serantau bersepadu

Ekosistem

- Ketersambungan infrastruktur dan pengangkutan
- Kecekapan sektor awam
- Perekayasaan Persekutuan-Negeri-Pihak Berkua Tempatan
- Rangka kerja tadbir urus / kawal selia
- Struktur fiskal dan cukai progresif
- Penyusunan semula modal insan
- Kelayakan kemahiran mikro
- Pewujudan pekerjaan untuk penduduk tempatan
- Pengurusan pekerja asing
- Budaya, seni dan warisan
- Kebolehkesanan halal
- Pembaharuan pasaran tenaga
- Hab pasaran tenaga serantau
- Kerjasama antarabangsa

Imperatif

- Meningkatkan inovasi dan produktiviti ke peringkat seterusnya
- Meningkatkan perdagangan dan pelaburan swasta
- Semakan semula industri 3 + 2
- Industrialisasi berbanding deindustrialisasi

Mengoperasikan Rancangan Malaysia Kedua Belas, 2021-2025

Kemampanan Alam Sekitar

Pemuliharaan dan pemeliharaan

- Mitigasi dan penyesuaian perubahan iklim
- Pengurusan risiko bencana
- Skim insurans risiko bencana

- Teknologi hijau
- Pengurusan ekonomi hijau dan biru
- Pemeliharaan biodiversiti
- Pengurusan hutan yang mampan
- Penggunaan & Pengeluaran Mampan
- Kecekapan tenaga
- Tenaga boleh diperbaharui
- Pengurusan sumber air bersepadu
- Sampah marin
- Sisa sebagai komoditi
- Ekonomi kitaran - mengurangkan sisa dan mewujudkan nilai daripada sisa
- Menilai perkhidmatan ekosistem
- Cukai Karbon

Mengoperasikan Rancangan Malaysia Kedua Belas, 2021-2025

Perekayaan Sosial

Meningkatkan modal sosial, keterangkuman dan kesepaduan sosial

- Kos sara hidup dan kuasa beli
- Kepelbagaian sumber pendapatan
- Ke arah pertanian pintar/teknik pertanian yang tepat
- Pendapatan asas yang sejagat
- Kesaksamaan pendapatan yang lebih baik dengan fokus kepada B40 dan M40
- Perusahaan sosial
- Menambah baik pengukuran kemiskinan
- Kemiskinan bandar
- Bumiputera berdikari
- Pengoptimuman tanah rizab Melayu
- Penyertaan kumpulan minoriti
- Perpaduan nasional dan kesepaduan
- Pembangunan komuniti
- Etika dan moral yang baik

- Perumahan mampu milik
- Akses perkhidmatan kesihatan dan pendidikan yang berkualiti
- Gaya hidup yang sihat dan aktif
- Mencergaskan penjagaan kesihatan
- Masyarakat menua
- Pendidikan awal kanak-kanak untuk semua
- Sistem bantuan kewangan berstruktur untuk pelajar
- Kawal selia kerjasama industri-akademik untuk TVET
- Pewujudan pekerjaan untuk pekerja tempatan
- Pengurusan pekerja asing
- Keseimbangan hidup bekerja
- Negara yang selamat
- Keselamatan dan ketenteraman awam

Mengoperasikan Rancangan Malaysia Kedua Belas, 2021-2025

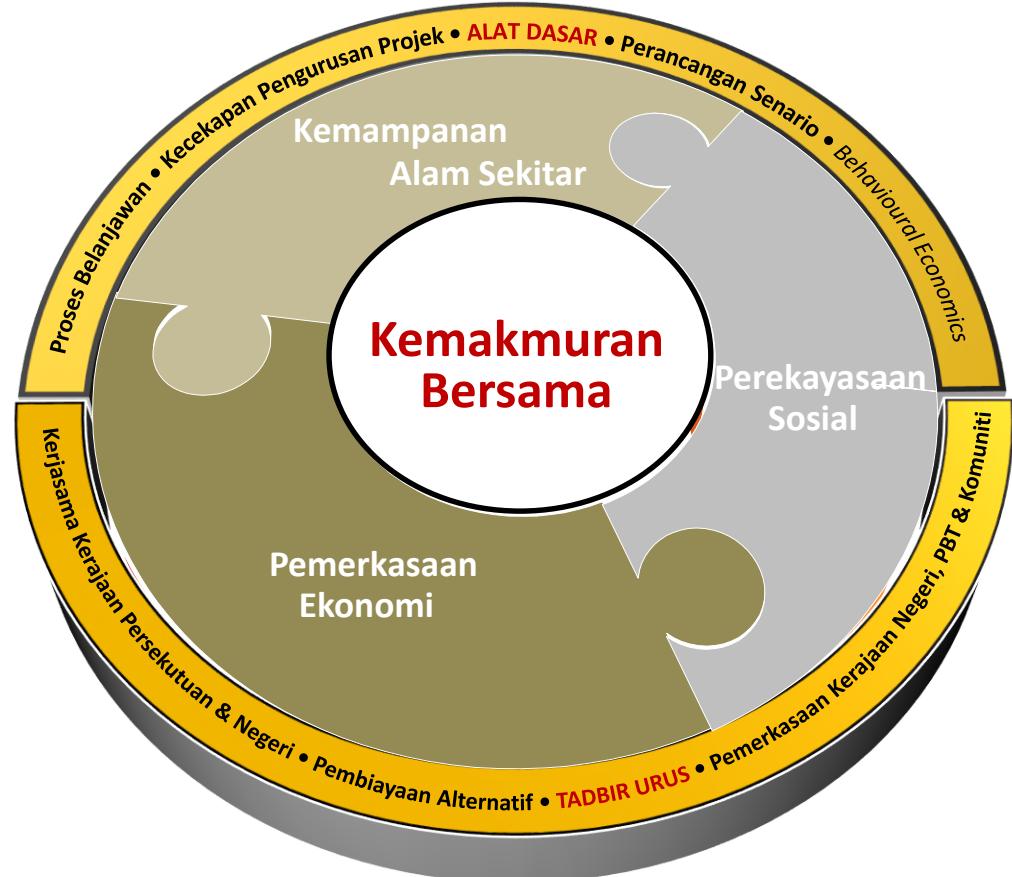
Alat Dasar dan Tadbir Urus

Alat Dasar

- Proses belanjawan
- Kecekapan pengurusan projek
- Perancangan senario
- *Behavioural Economics*

Tadbir Urus

- Kerjasama Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri
- Pembiayaan alternatif
- Pemerkasaan Kerajaan Negeri, Pihak Berkuasa Tempatan dan komuniti

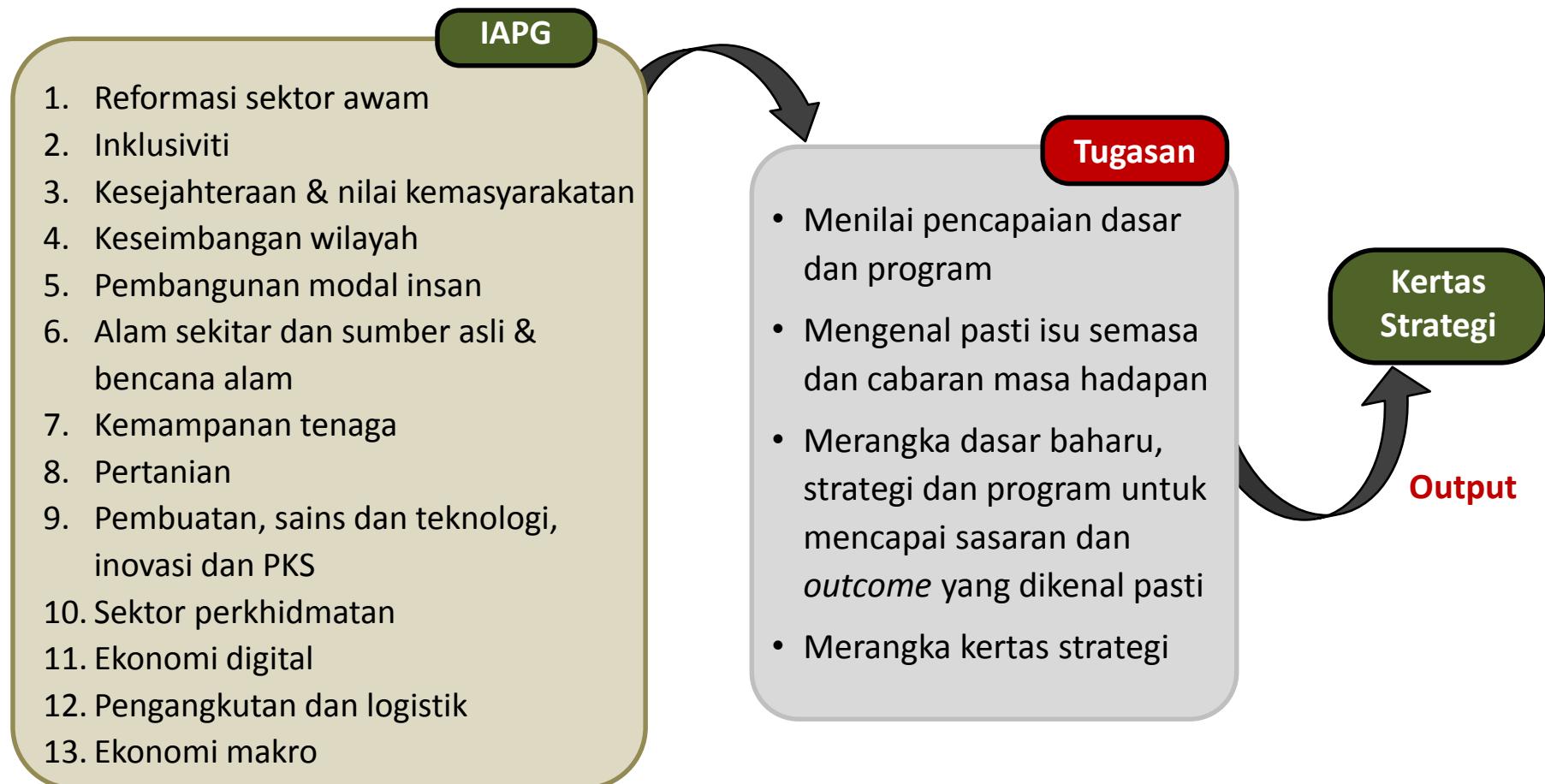

RMKe-12 : Struktur tadbir urus dan pelan kerja

Maklum balas daripada pihak berkepentingan diperolehi melalui pelbagai platform ...

- **13 Kumpulan Perancang Antara Agensi (IAPG)** – Kerajaan Persekutuan dan Negeri
- **46 Kumpulan Kerja Teknikal (TWG)** – Sektor awam dan swasta
- Sekurang-kurangnya **190 Kumpulan Fokus (FG)** – Sektor awam dan swasta, serta masyarakat sivil

Reformasi Sektor Awam dan Tadbir Urus

1. Kecekapan Perkhidmatan Sektor Awam
2. Tadbir Urus yang Lebih Baik
3. Kecemerlangan Kewangan Awam
4. Tadbir Urus Digital bagi Kelestarian Ekosistem Kerajaan

Perekayasaan Sosial

5. Memperkuuh Perpaduan Negara
6. Memastikan Kemampunan Pendapatan Isi Rumah B40
7. Menyokong Komuniti Bumiputera Menuju ke Arah Masyarakat Berdaya Tahan, Progresif dan Berani
8. Menjelang 2030: Mewujudkan Penyelesaian bagi Penduduk Menua di Malaysia
9. Mencergaskan Penjagaan Kesihatan Ke Arah Negara Progresif
10. Memastikan Negara Selamat, Tenteram dan Aman
11. Mentransformasi Kawasan Luar Bandar untuk Meningkatkan Kesejahteraan Masyarakat Luar Bandar
12. Pelan tindakan untuk membina 1 juta rumah mampu milik dalam tempoh 10 tahun
13. Mempromosikan kehidupan aktif untuk komuniti yang sihat

Kemampunan Alam Sekitar

14. Melabur dalam Pertumbuhan Mampan dan Berdaya Tahan
15. Menilai Sumber Asli untuk Pembangunan Sosioekonomi
16. Transformasi Sektor Air
17. Penggunaan Tenaga yang Mampan untuk Menyokong Pertumbuhan

Pemerkasaan Ekonomi

18. Memacu Pemodenan Sektor Agromakanan
19. Mencapai Kemakmuran Ekonomi dan Sosial Melalui Agrikomoditi
20. Memperkasa Sektor Pembuatan
21. Menjana Kekayaan Melalui Inovasi
22. Menjana Pertumbuhan Berasaskan Industri Aeroangkasa
23. Memperkuuh Sektor Perkhidmatan
24. Mencergaskan Semula Sektor Pelancongan
25. Digitalisasi Ekonomi Malaysia
26. Ketersambungan: Sistem Pengangkutan dan Logistik yang Lancar
27. Menuju ke Arah Bandar Lestari
28. Memperkuuh Pendidikan dan Latihan Teknikal dan Vokasional (TVET) untuk Memenuhi Permintaan Industri
29. Pasaran Buruh Inklusif bagi Kemakmuran Negara
30. Memperkuuh Sistem Pendidikan
31. Memperkasa Semula Sistem Pendidikan Tinggi
32. Membangunkan Perusahaan Kecil dan Sederhana Berdaya Tahan
33. Memperkuuh Penyalaras dan Kerjasama untuk Menyokong Pembangunan Wilayah

4

Kedudukan Ekonomi Wilayah Persekutuan: Pencapaian, Isu dan Cabaran

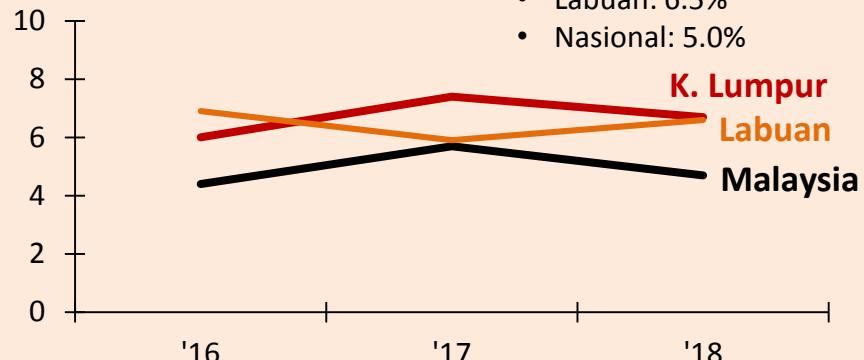
Tinjauan awal ekonomi Wilayah Persekutuan

- **Penilaian ekonomi WP bukan bertujuan sebagai satu perbandingan antara negeri**
- **Wilayah persekutuan Kuala Lumpur dan Labuan merekodkan prestasi sosioekonomi yang baik**
 - Pertumbuhan ekonomi yang kukuh
 - Pendapatan per kapita lebih tinggi berbanding nasional
 - Pertumbuhan ekonomi diterajui tiga sektor utama
 - Produktiviti buruh melepas paras nasional
 - Kadar kemiskinan berkurangan dengan signifikan
 - Paras pendapatan bulanan isi rumah adalah tinggi
- **Masih terdapat isu dan cabaran yang perlu diberi perhatian**
 - Prestasi pelaburan swasta sektor pembuatan kurang memberangsangkan
 - Kadar penginapan hotel mengalami penurunan
 - Pendapatan kumpulan teratas B40 di WP Kuala Lumpur mengalami defisit
 - Masih terdapat kesenjangan pendapatan antara wilayah
 - Kadar pengangguran belia yang agak tinggi
 - Kebergantungan kepada pekerja separa mahir masih tinggi
 - Peratusan pelajar tamat sekolah menengah yang rendah
 - Kadar inflasi disebabkan terutamanya peningkatan komponen makanan
 - Ketidakmampuan memiliki rumah yang teruk dan serius
 - Akses infrastruktur masih perlu dipertingkatkan
 - Kemerosotan komponen tadbir urus, keluarga dan kesihatan
- **Kekuatan dan keunikan Wilayah Persekutuan perlu dinilai dalam usaha meningkatkan pertumbuhan ekonomi negeri secara mampan**

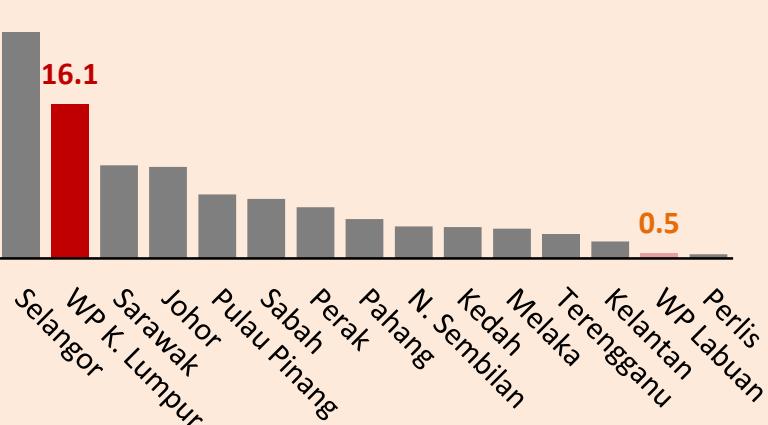
WP Kuala Lumpur dan Labuan mencatatkan pertumbuhan ekonomi yang kukuh dan melebihi paras nasional ...

KDNK Kuala Lumpur berkembang 6.7% setahun manakala Labuan 6.5% setahun ...

KDNK pada harga malar 2015 (% setahun)

Sumbangan kepada KDNK Nasional, 2018 (%)

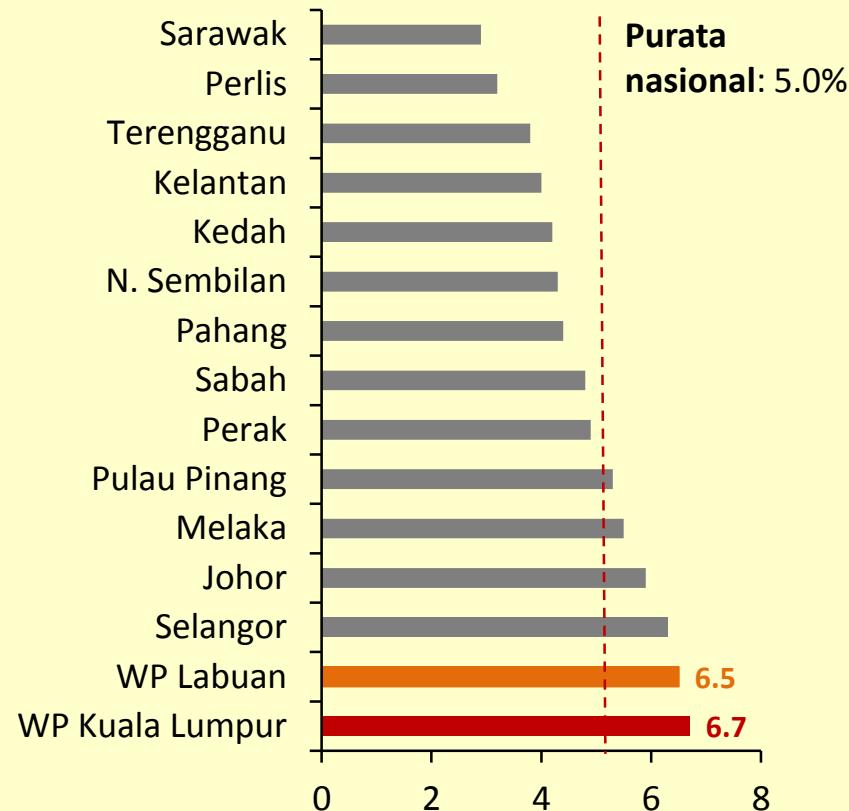

Nota : WP Kuala Lumpur termasuk WP Putrajaya

Sumber: DOSM

... dan merupakan yang tertinggi di Malaysia

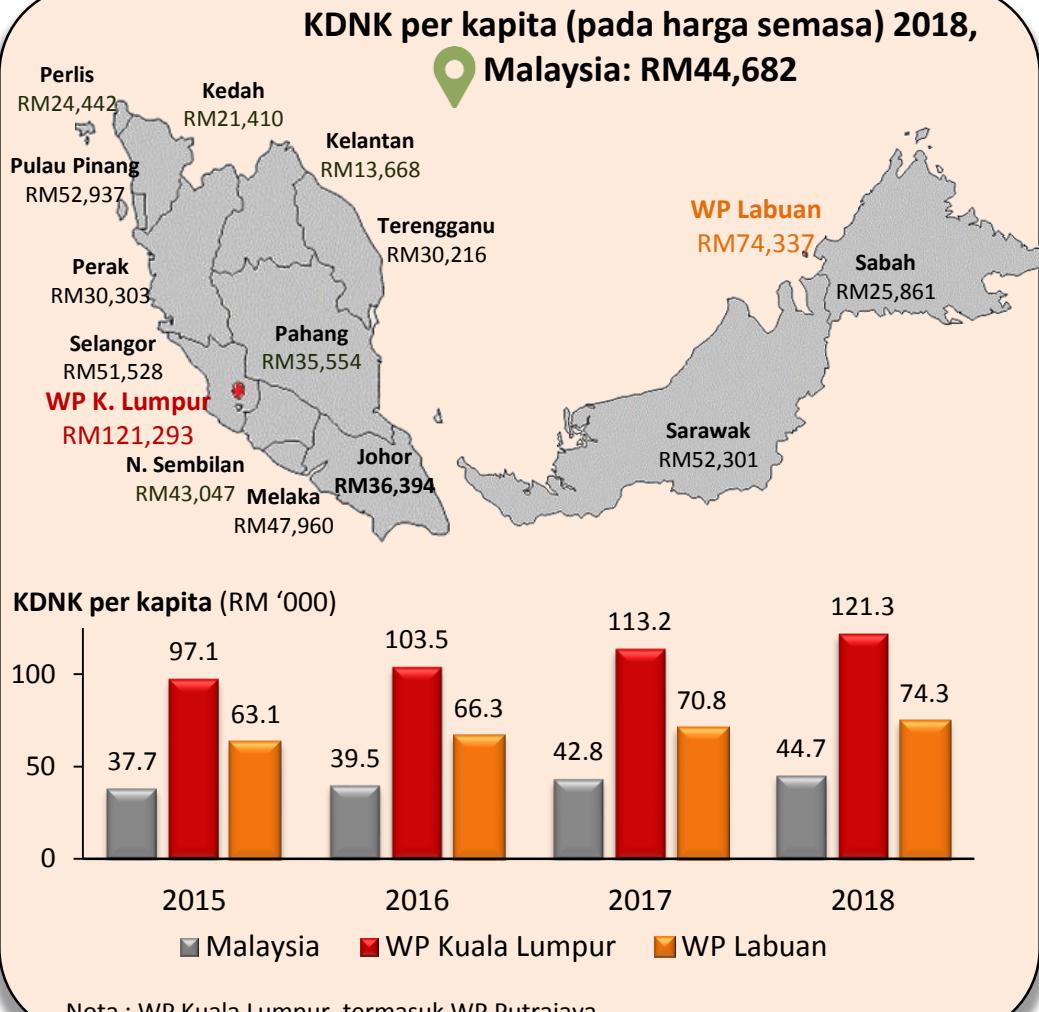
KDNK mengikut negeri pada harga malar 2015, 2016-2018 (% setahun)

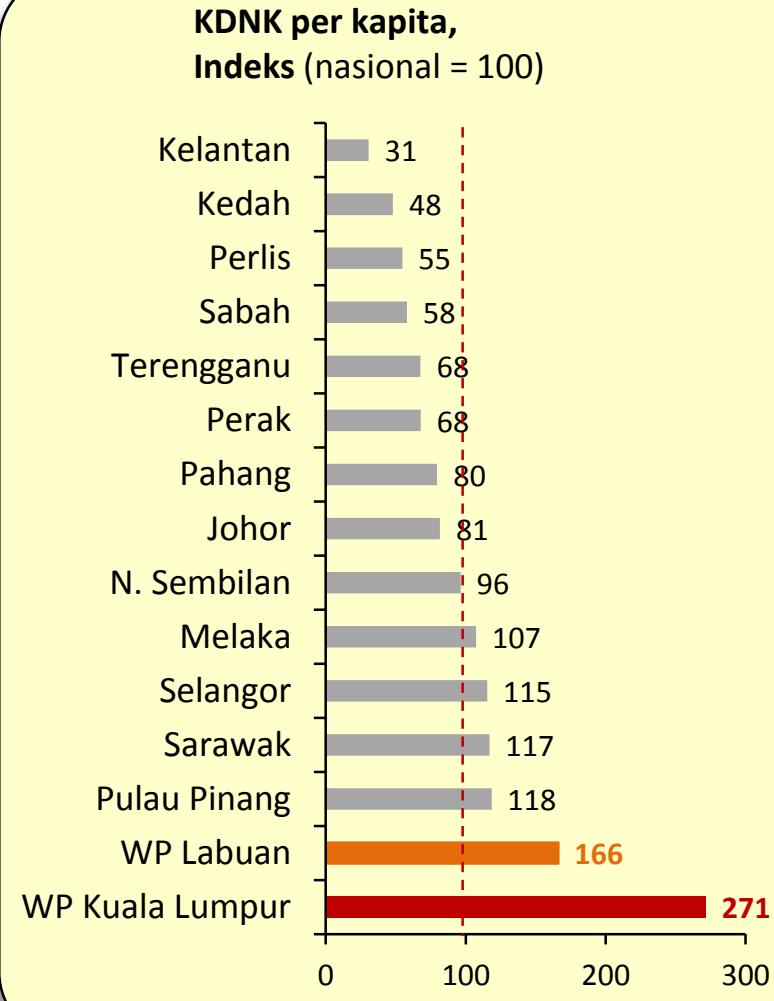
Nota : WP Kuala Lumpur termasuk WP Putrajaya

Pendapatan per kapita WP Kuala Lumpur dan Labuan terus meningkat dan lebih tinggi berbanding nasional ...

KDNK per kapita K. Lumpur meningkat 7.7% setahun dan Labuan 5.6% setahun bagi tempoh 2016-2018 ...

... dan mencatat peningkatan signifikan berbanding nasional pada tahun 2018

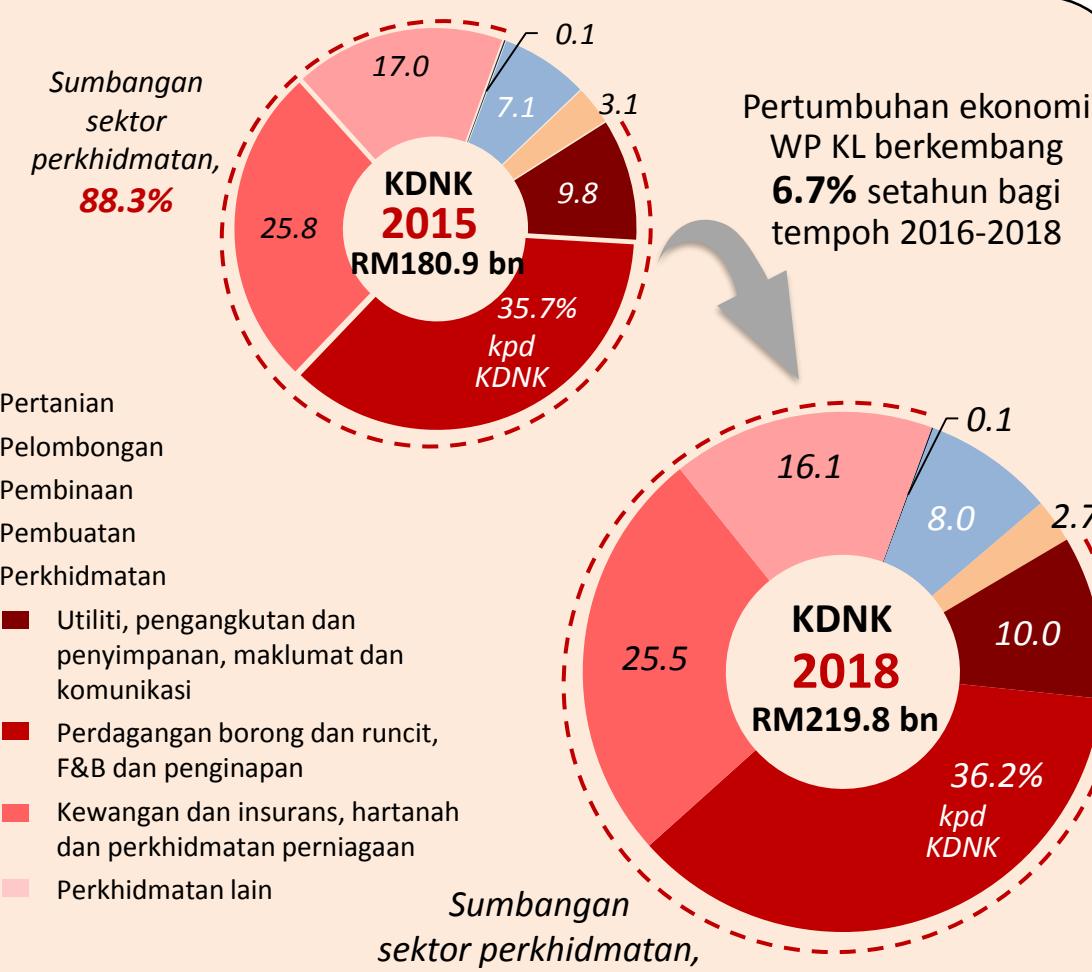
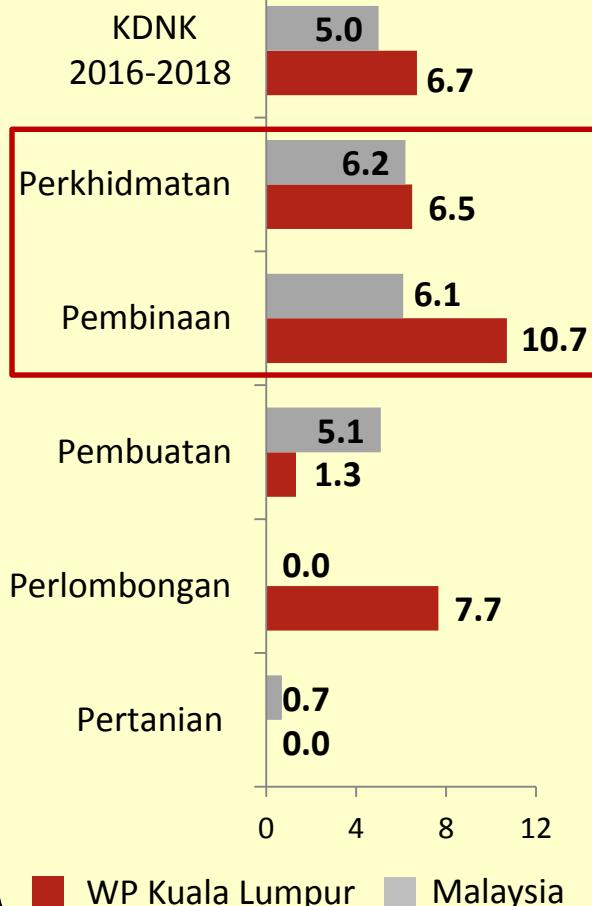
Sumber: DOSM dan MEA

Struktur ekonomi WP Kuala Lumpur bertumpu kepada sektor perkhidmatan ...

Sektor perkhidmatan dan pembinaan mencatat pertumbuhan yang kukuh ...

... dengan sumbangan sebanyak 87.8% kepada ekonomi WP Kuala Lumpur

Pertumbuhan (% setahun)

Sumber: DOSM

Nota : WP Kuala Lumpur termasuk WP Putrajaya

Struktur ekonomi WP Labuan pula bertumpu kepada sektor perkhidmatan dan pembuatan ...

Sektor perkhidmatan dan pembuatan mencatat pertumbuhan yang kukuh ...

... dengan kedua-dua sektor menyumbang hampir 95% kepada ekonomi WP Labuan

Pertumbuhan (% setahun)

KDNK
2016-2018 5.0 6.5

Perkhidmatan 6.2 6.9

Pembuatan 5.1 5.3

Pembinaan 6.1 0.7

Perlombongan 0.0 0.0

Pertanian 0.7 2.2

WP Labuan Malaysia

Pertumbuhan ekonomi WP Labuan berkembang **6.5%** setahun bagi tempoh 2016-2018

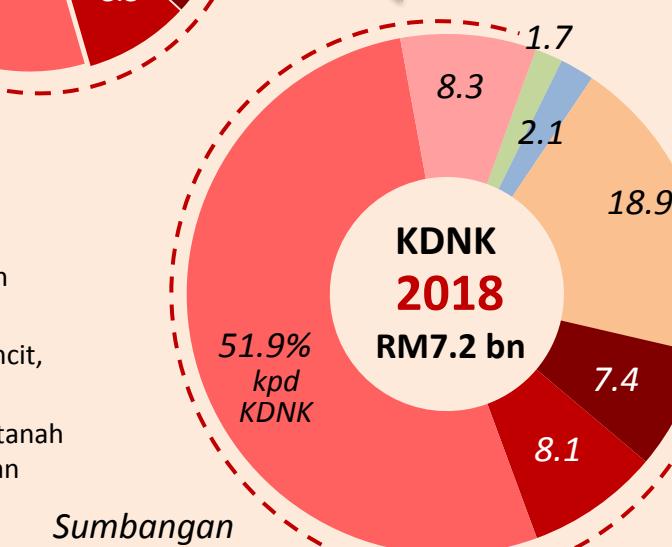
Sumbangan sektor perkhidmatan, 74.8%

KDNK 2015
RM6.0 bn

- Pertanian
- Pelombongan
- Pembinaan
- Pembuatan
- Perkhidmatan
- Utiliti, pengangkutan dan penyimpanan, maklumat dan komunikasi
- Perdagangan borong dan runcit, F&B dan penginapan
- Kewangan dan insurans, hartanah dan perkhidmatan perniagaan
- Perkhidmatan lain

Sumbangan sektor perkhidmatan, 75.7%

KDNK 2018
RM7.2 bn

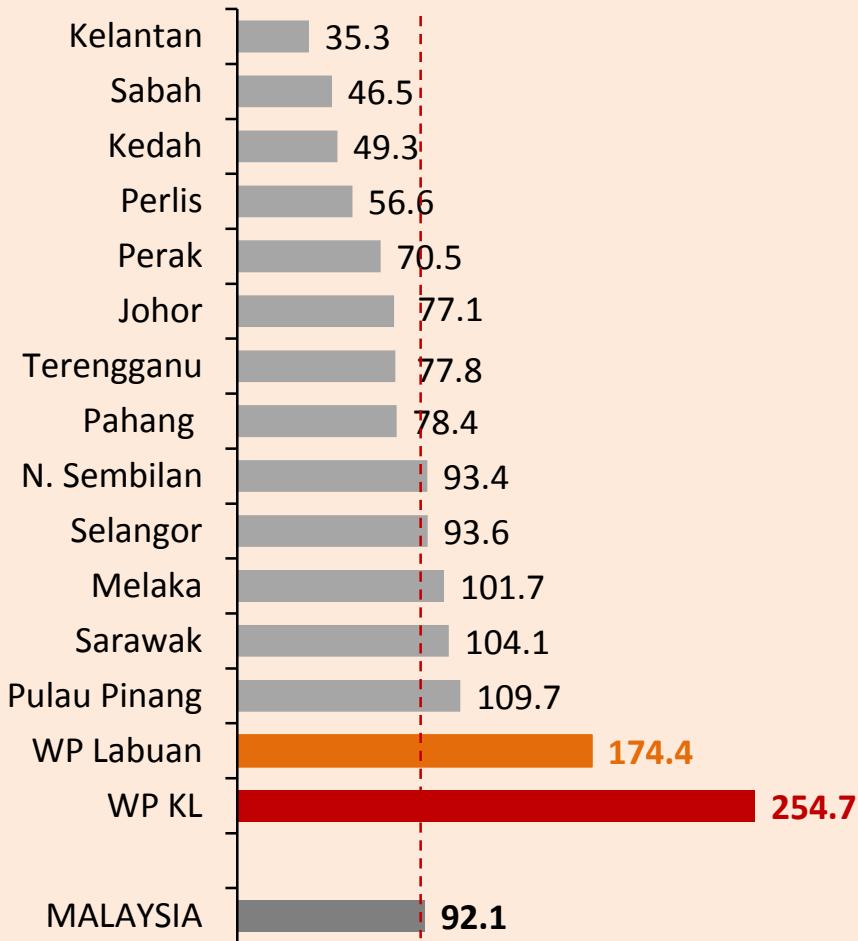

Produktiviti buruh melepas paras nasional ...

Produktiviti buruh WP Kuala Lumpur dan Labuan adalah yang tertinggi di Malaysia ...

Produktiviti Buruh, 2018

(RM '000/pekerja pada harga malar 2015)

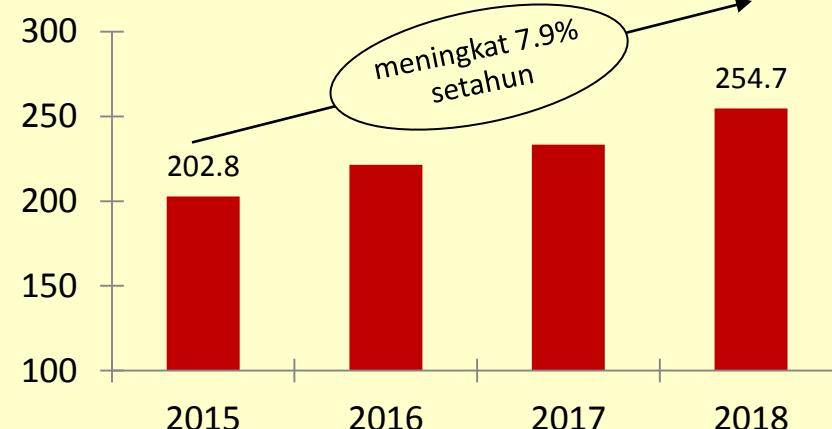

Sumber: DOSM

... dan masing-masing meningkat sebanyak 7.9% dan 4.7%

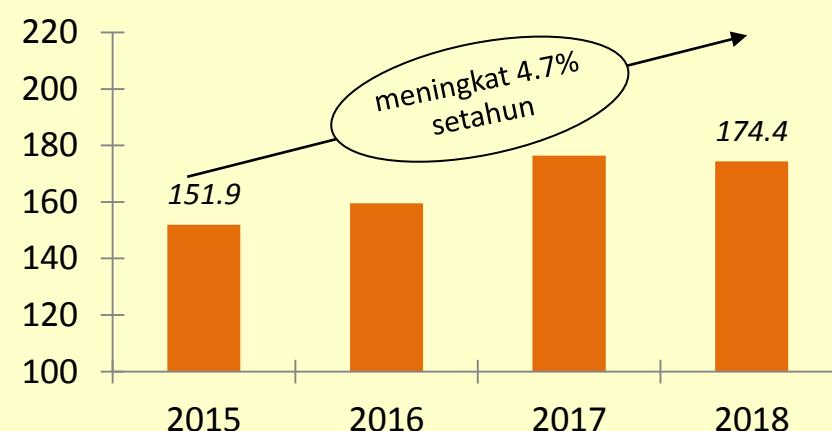
Produktiviti Buruh, WP Kuala Lumpur

(RM '000/pekerja pada harga malar 2015)

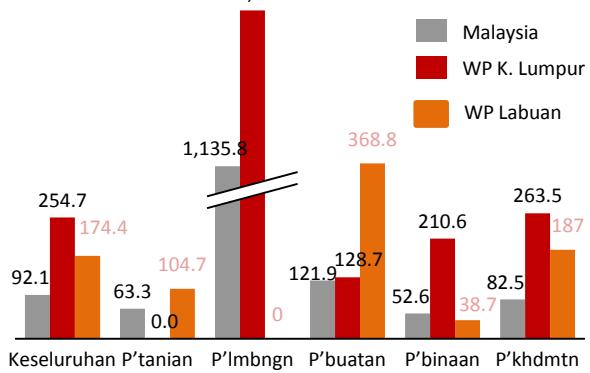
Produktiviti Buruh, WP Labuan

(RM '000/pekerja pada harga malar 2015)

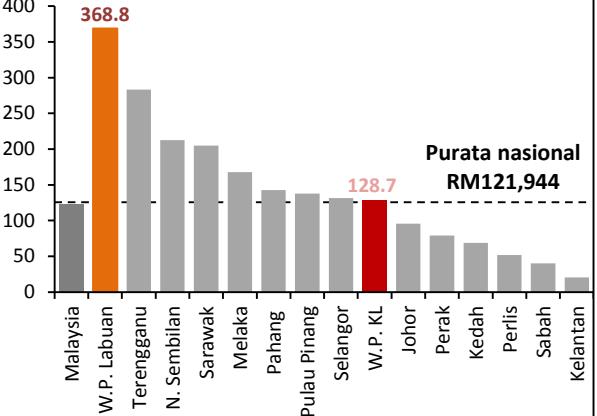

Produktiviti buruh Wilayah Persekutuan melebihi paras nasional dalam sektor pembuatan dan perkhidmatan

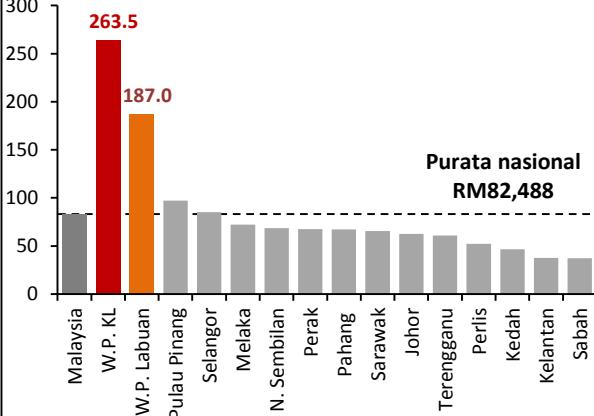
Produktiviti buruh mengikut sektor ekonomi utama, 2018 (RM'000/pekerja pada harga malar 2015)

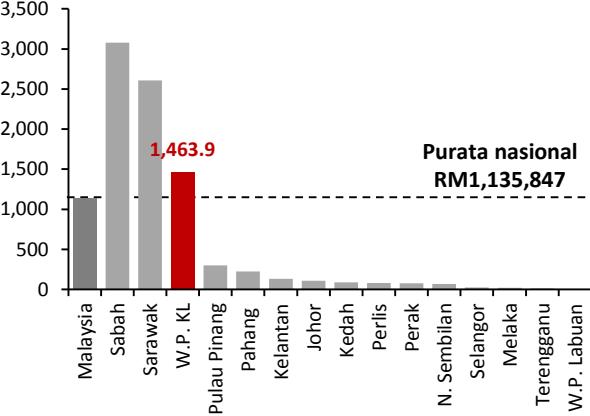
Produktiviti Buruh sektor **Pembuatan**, 2018
(RM'000/pekerja pada harga malar 2015)

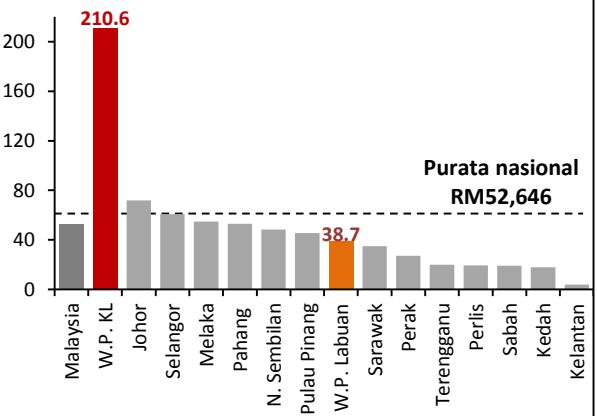
Produktiviti Buruh sektor **Perkhidmatan**, 2018
(RM'000/pekerja pada harga malar 2015)

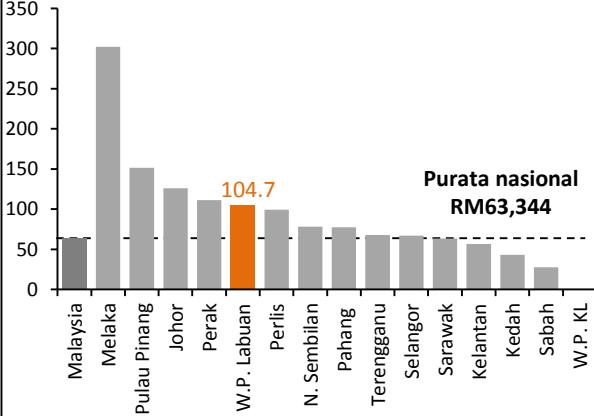
Produktiviti buruh sektor **Perlombongan**, 2018
(RM'000/pekerja pada harga malar 2015)

Produktiviti buruh sektor **Pembinaan**, 2018
(RM'000/pekerja pada harga malar 2015)

Produktiviti buruh sektor **Pertanian**, 2018
(RM'000/pekerja pada harga malar 2015)

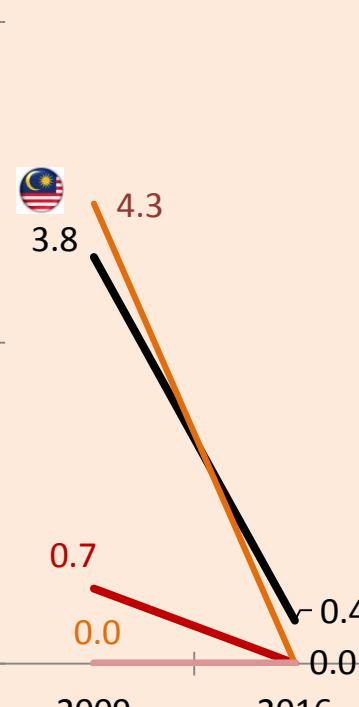

Sumber : DOSM & MEA

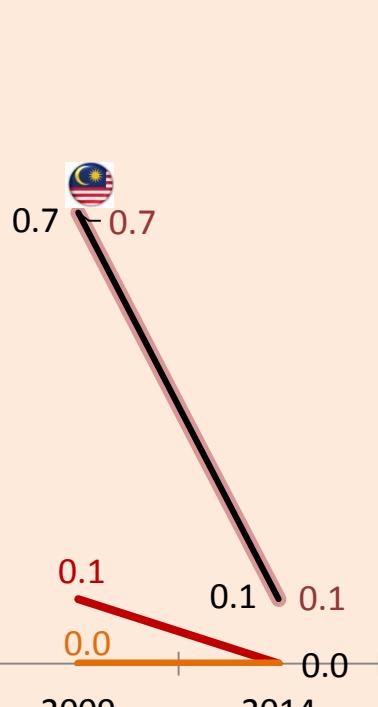
Kadar kemiskinan di ketiga-tiga Wilayah Persekutuan telah berkurangan dengan signifikan berbanding nasional ...

Kadar kemiskinan berkurangan dengan ketara bagi semua Wilayah Persekutuan ...

Kadar kemiskinan (%)

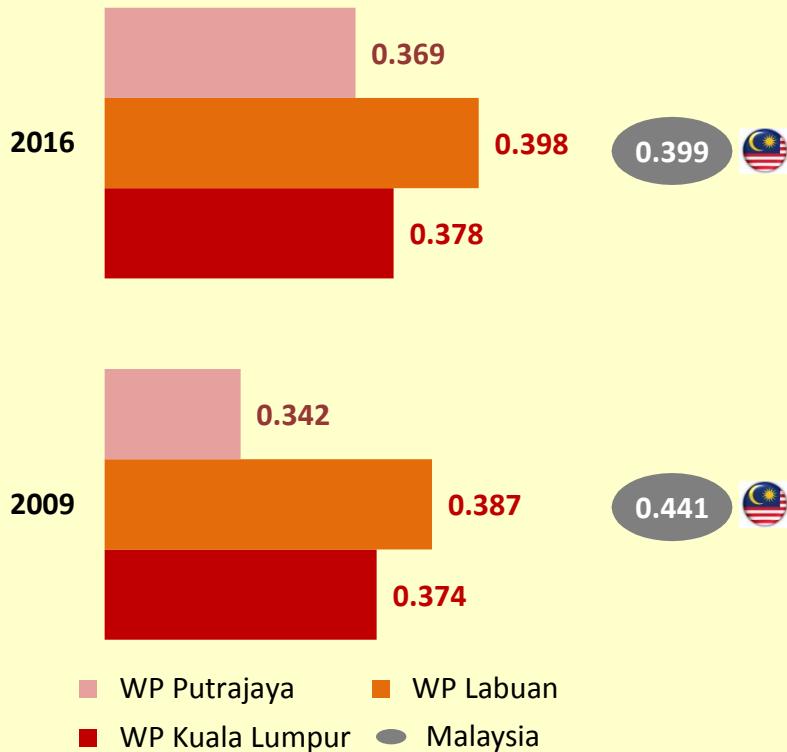
Kadar Kemiskinan Tegar (%)

Nota: Berdasarkan data eKasih pada 15 Ogos 2019, masih terdapat 4,869 isi rumah miskin termasuk 1,346 yang miskin tegar di ketiga-tiga Wilayah Persekutuan

... dan jurang pendapatan terus mengecil berbanding paras nasional

Pekali Gini (Indeks)

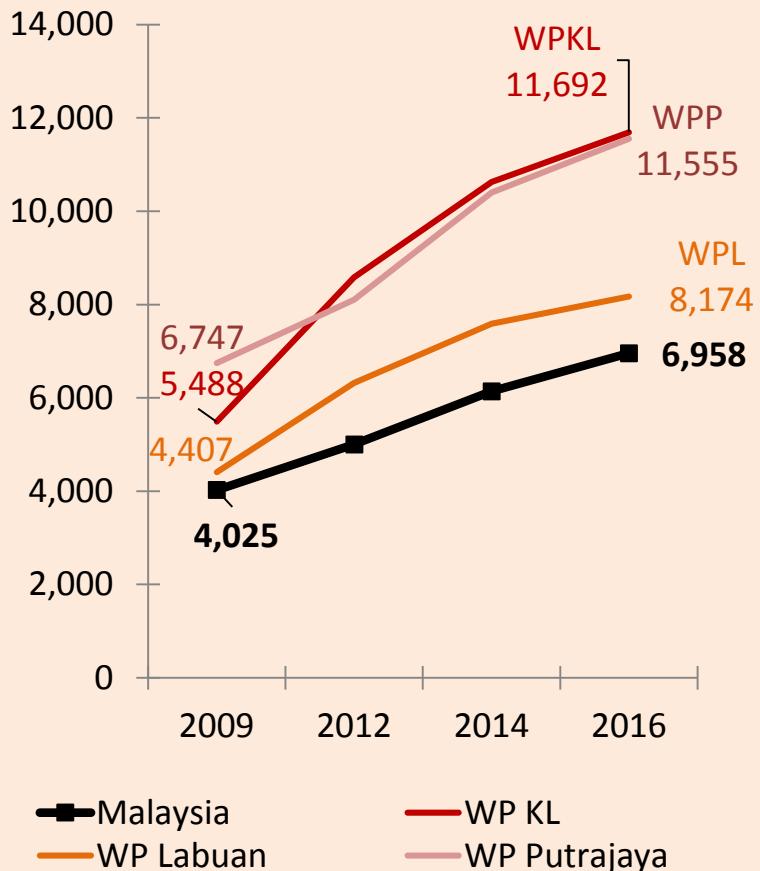
Sumber: DOSM

Paras pendapatan bulanan isi rumah di Wilayah Persekutuan lebih tinggi berbanding dengan purata nasional ...

Pendapatan bulanan isi rumah meningkat tinggi bagi tempoh 2009-2016 ...

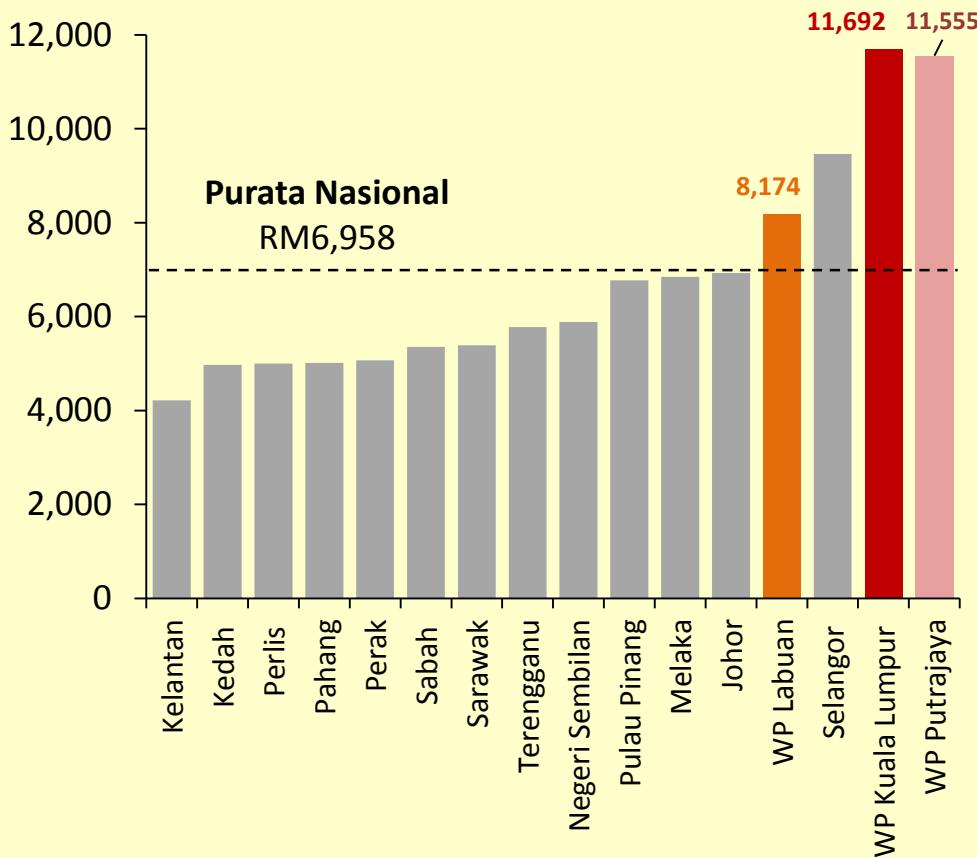
... dengan kesemua wilayah melepassi paras pendapatan nasional

Pendapatan Kasar Bulanan
Isi Rumah Purata (RM)

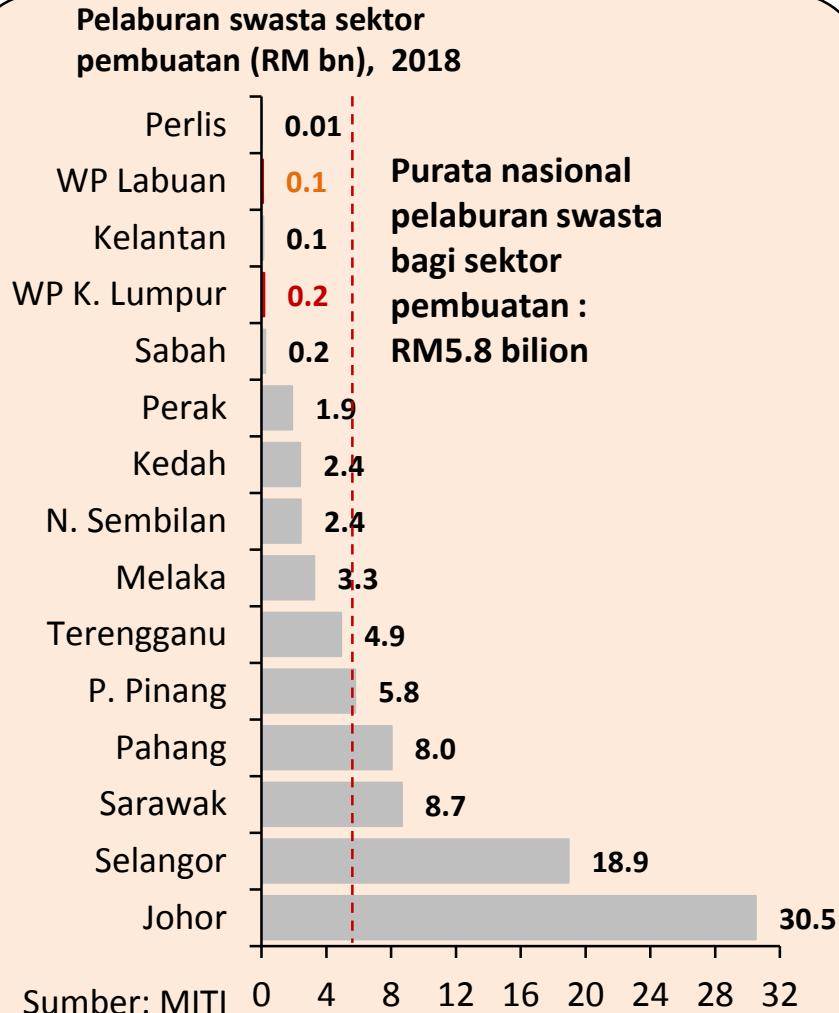
Sumber: DOSM

Pendapatan Kasar Bulanan
Isi Rumah Purata (RM), 2016

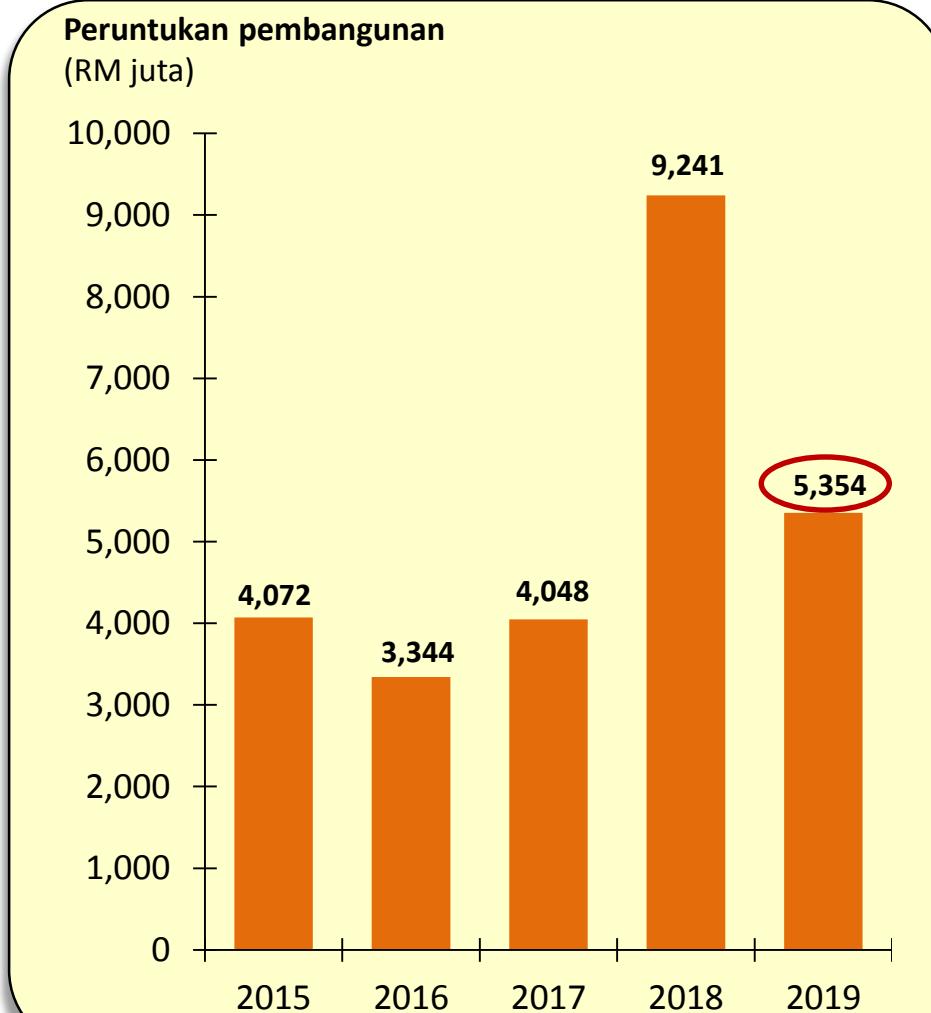

Pelaburan swasta di WP Kuala Lumpur dan Labuan perlu diberi tumpuan ...

Pelaburan swasta bagi sektor pembuatan di Wilayah Persekutuan merupakan antara yang terkecil di Malaysia ...

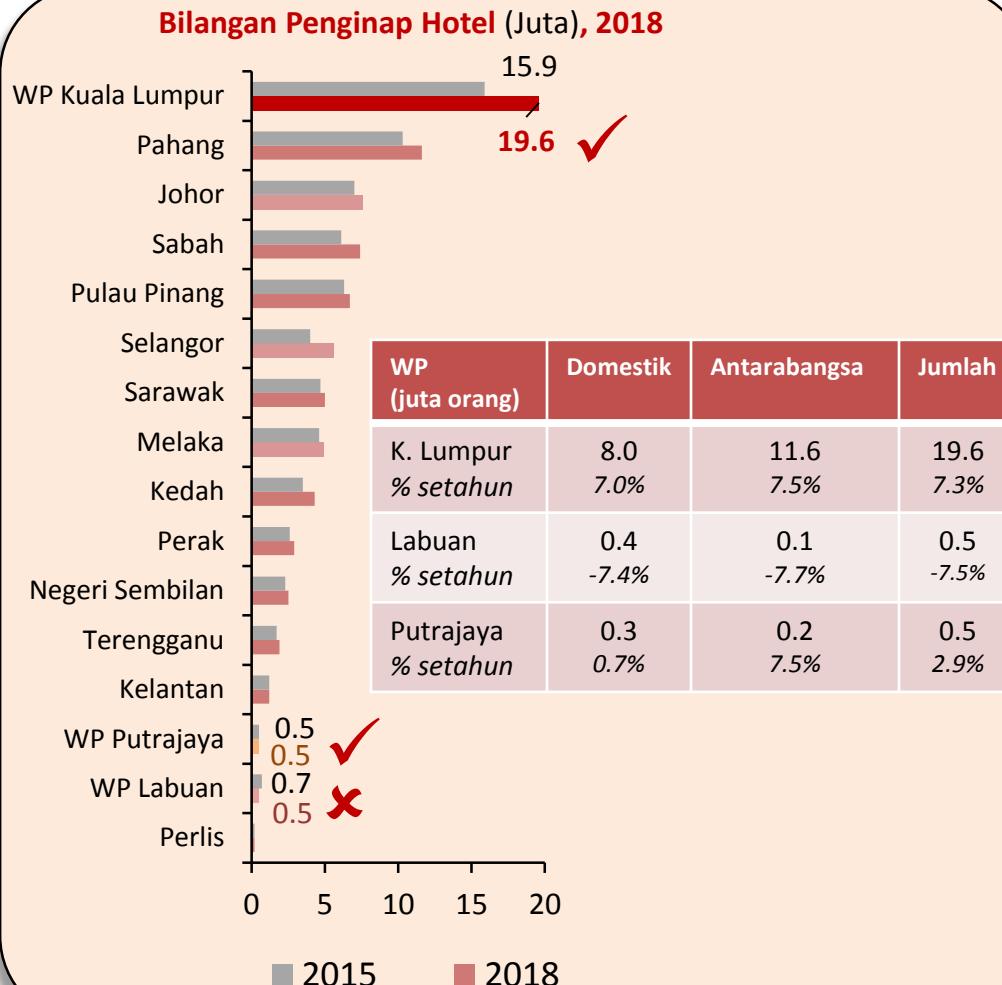

... manakala peruntukan pembangunan (DE) yang diluluskan kepada Wilayah Persekutuan berjumlah RM5.4 bilion

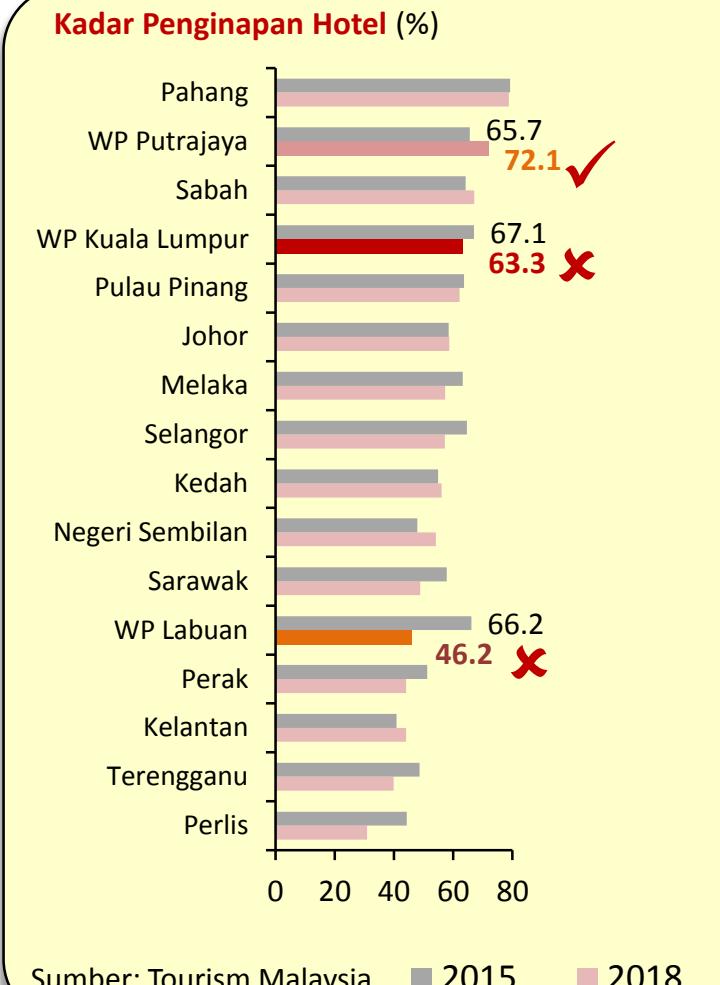

Kadar penginapan hotel di WP Kuala Lumpur dan Labuan semakin berkurangan ...

Jumlah penginap hotel meningkat di K. Lumpur dan Putrajaya ...

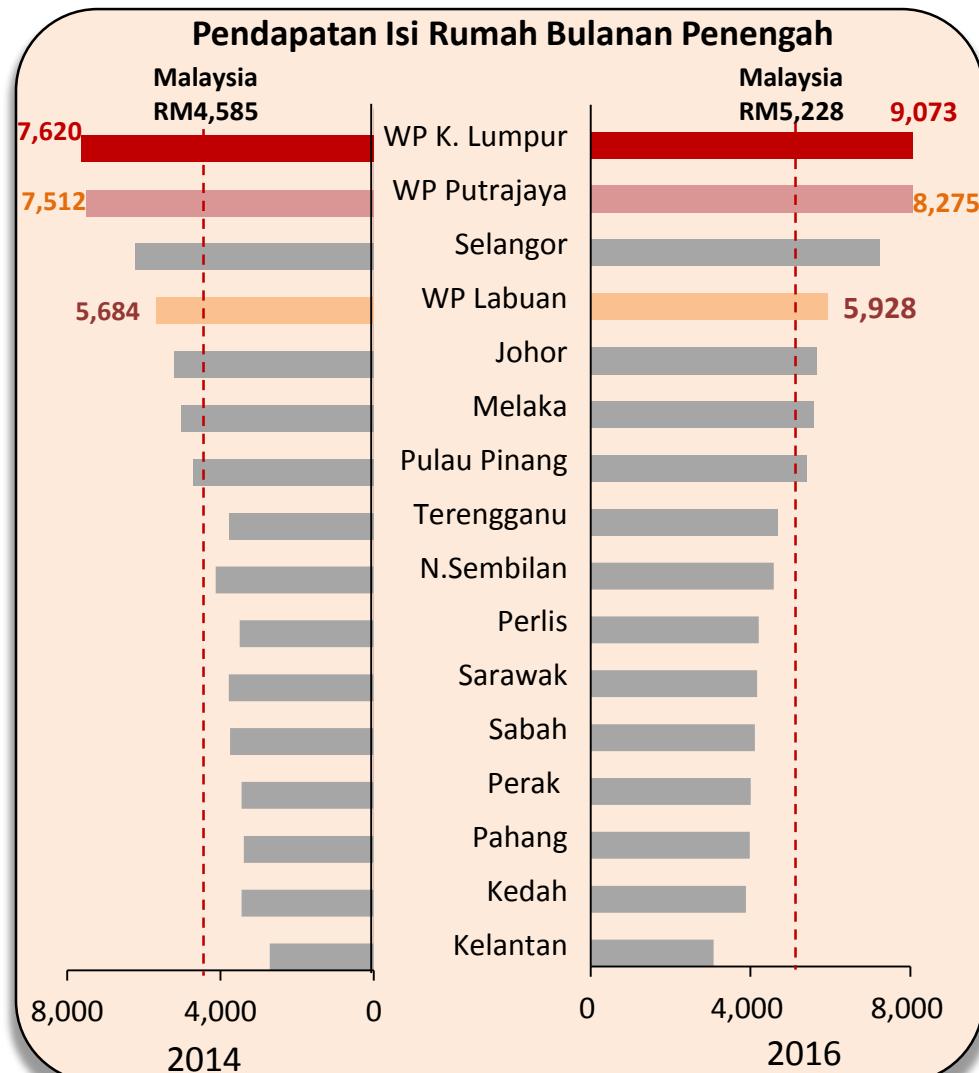

... namun, hanya Putrajaya mencatatkan peningkatan kadar penginapan hotel

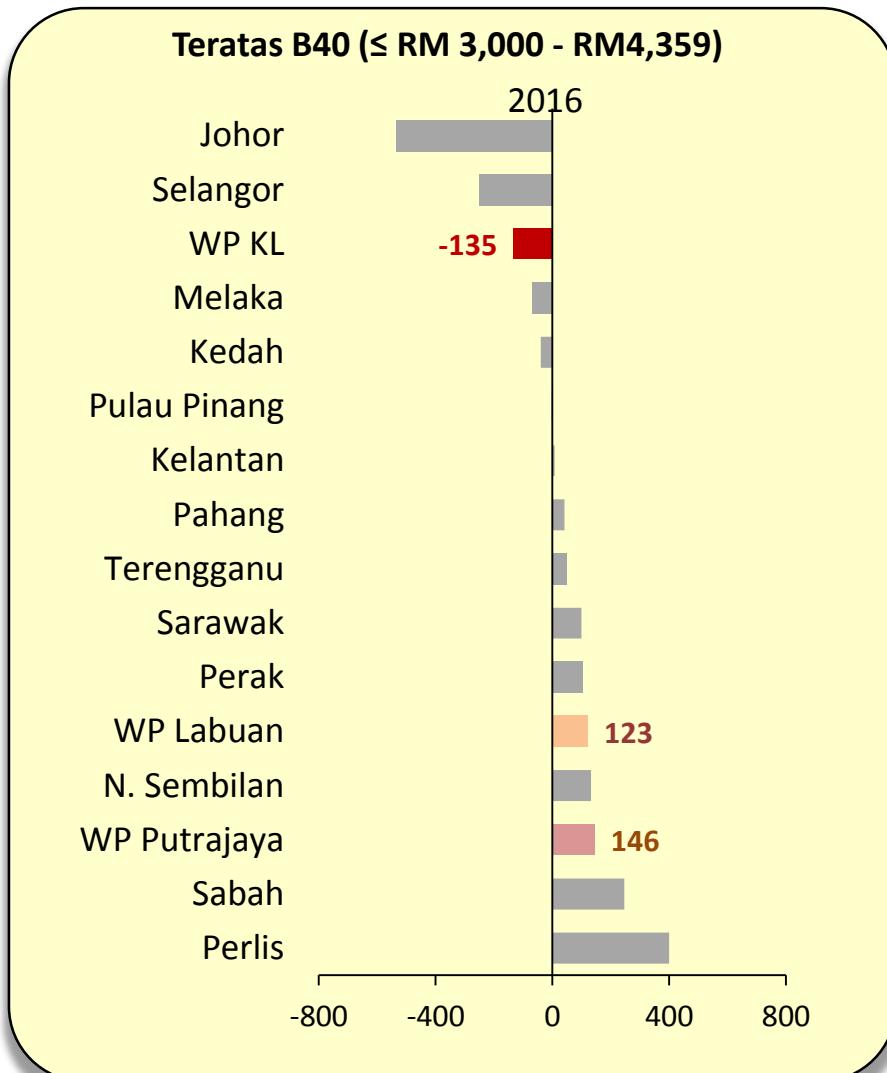

Pendapatan kumpulan B40 di WP Kuala Lumpur mengalami defisit

Pendapatan penengah di ketiga-tiga Wilayah Persekutuan lebih tinggi berbanding nasional ...

... namun, kumpulan teratas B40 di WP Kuala Lumpur mengalami defisit pendapatan

Sumber: DOSM dan Pengiraan MEA

Masih terdapat kesenjangan pendapatan antara Wilayah Persekutuan ...

Pendapatan penengah isi rumah di WP Labuan paling rendah berbanding Wilayah Persekutuan lain ...

WP Kuala Lumpur
Penengah: RM9,073
Purata: RM11,692
Pekali Gini: 0.378
Kemiskinan: 0.0%
Bil. Ketua Isi Rumah e-Kasih: 4,024

WP Labuan
Penengah: RM5,928
Purata: RM8,174
Pekali Gini: 0.398
Kemiskinan: 0.0%
Bil. Ketua Isi Rumah e-Kasih: 830

WP Putrajaya
Penengah: RM8,275
Purata: RM11,555
Pekali Gini: 0.369
Kemiskinan: 0.0%
Bil. Ketua Isi Rumah e-Kasih: 15

... dan jurang pendapatan di WP Labuan lebih besar

Wilayah Persekutuan Pekali Gini, 2016

Labuan	0.398
--------	-------

Kuala Lumpur	0.378
--------------	-------

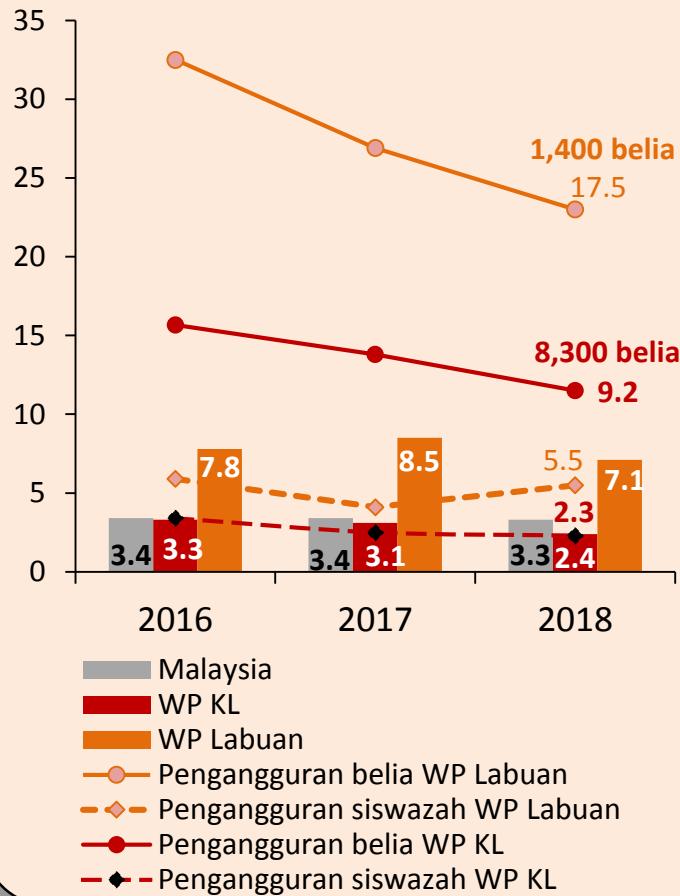
Putrajaya	0.369
-----------	-------

MALAYSIA	0.399
-----------------	--------------

Wilayah Persekutuan berhadapan dengan kadar pengangguran belia yang agak tinggi ...

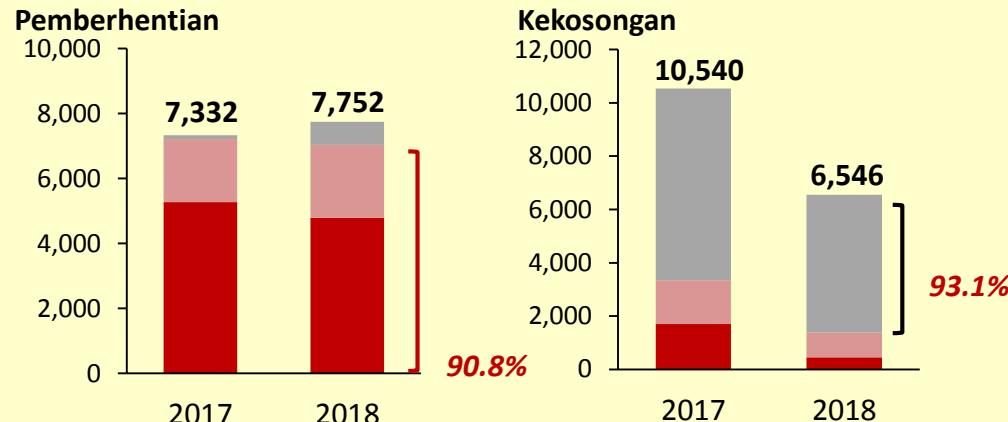
Kadar pengangguran belia lebih tinggi daripada paras nasional...

Kadar Pengangguran (%)

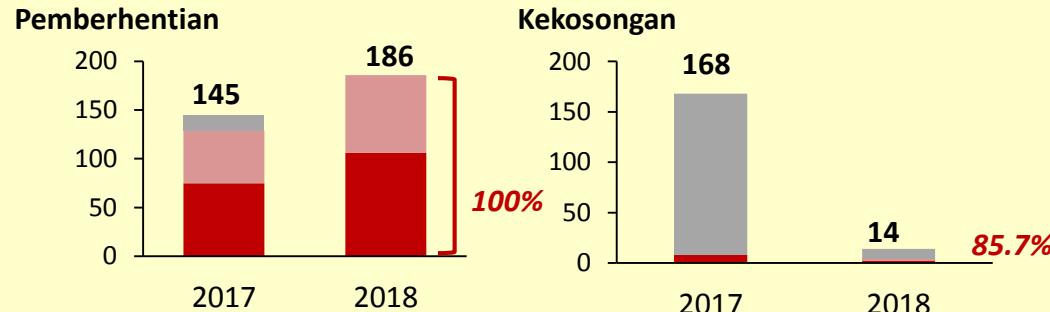

... pemberhentian kerja bertumpu kepada pekerjaan mahir dan separa mahir berbanding kekosongan daripada pekerjaan berkemahiran rendah

WP Kuala Lumpur

WP Labuan

Nota : Berdasarkan International Labour Organization (ILO), belia didefinisikan sebagai mereka yang berumur 15 dan 24 tahun

■ Mahir

■ Separa Mahir

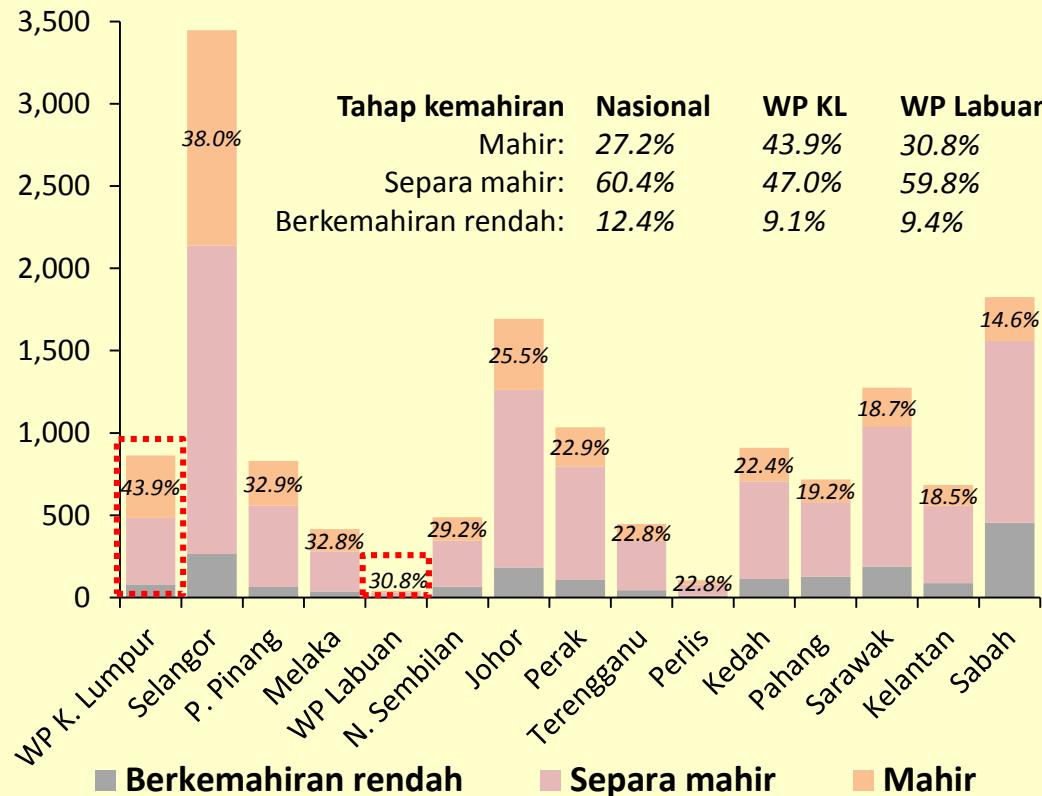
■ Berkemahiran Rendah

Sumber: DOSM dan MOHR

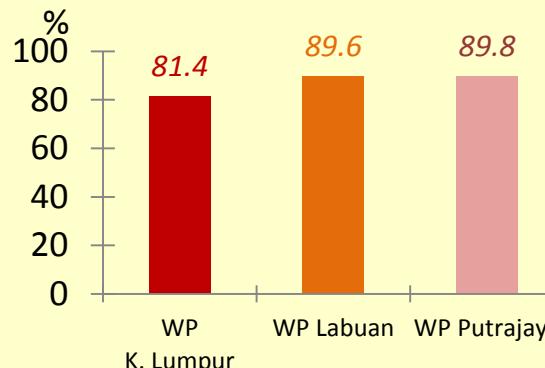
Kebergantungan kepada pekerja separa mahir yang tinggi dan peratusan pelajar tamat sekolah menengah yang rendah...

Peratusan pekerja mahir di WP KL dan Labuan lebih tinggi berbanding nasional, namun industri masih bergantung kepada pekerja separa mahir

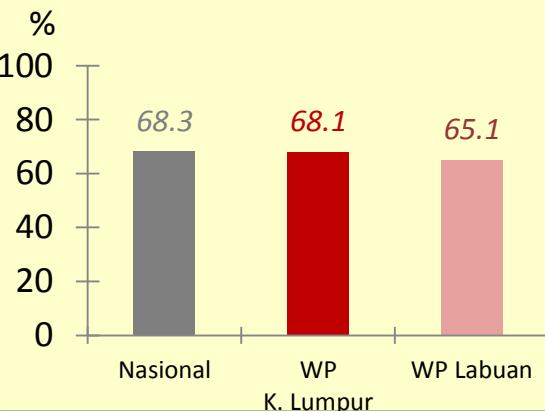
Jumlah pekerja mengikut tahap pekerjaan mengikut negeri
('000 bilangan pekerja)

Pelajar yang tamat pendidikan menengah masih rendah

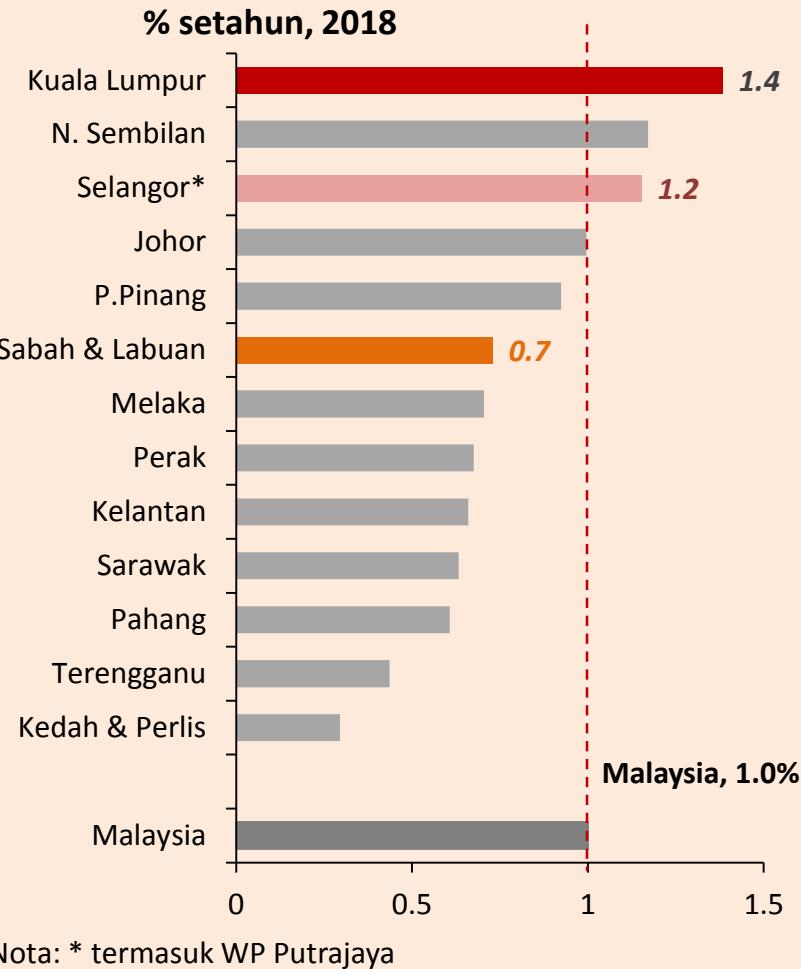
Kadar penyertaan buruh adalah di bawah paras nasional

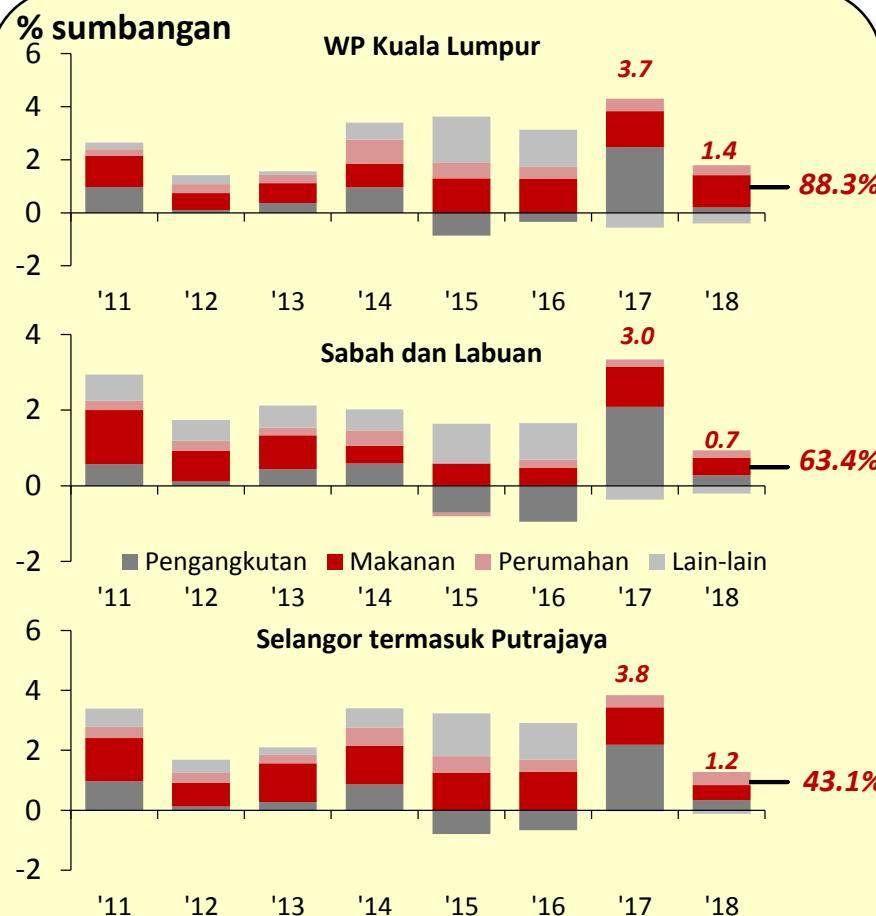
Sumber: DOSM

Kadar inflasi di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur masih terkawal, namun terdapat peningkatan bagi komponen makanan ...

Kadar inflasi WP Kuala Lumpur dan Putrajaya lebih tinggi daripada nasional ...

... komponen makanan merupakan penyumbang utama peningkatan inflasi di ketiga-tiga Wilayah Persekutuan

Nota: Lain-lain merangkumi minuman alkohol, pakaian, peralatan isi rumah, kesihatan, komunikasi, rekreasi, pendidikan, restoran serta pelbagai barang dan perkhidmatan

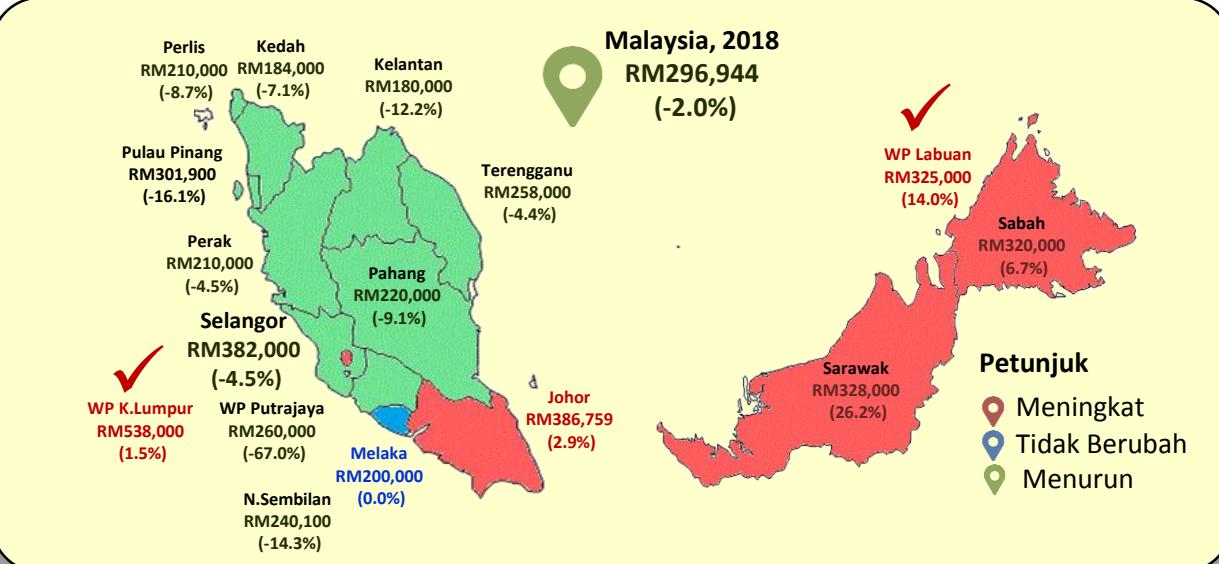
Penduduk Putrajaya dan KL berhadapan isu ketidakmampuan memiliki rumah ...

... berada pada paras ketidakmampuan teruk dan serius dalam pemilikan rumah

Penunjuk Kemampuan Kediaman¹, 2017

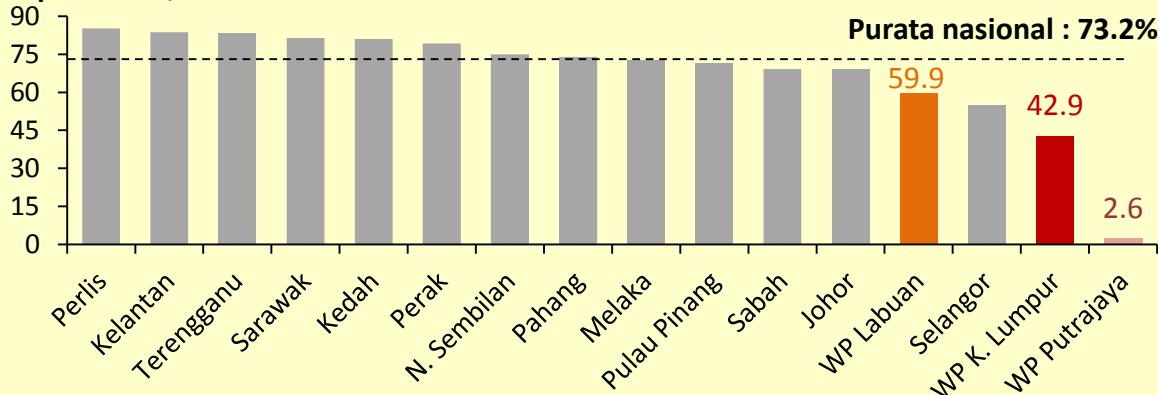

... dan paras harga rumah median mengalami peningkatan

... pemilikan rumah kumpulan B40 bagi ketiga-tiga wilayah berada di bawah purata nasional

% pemilikan, 2016

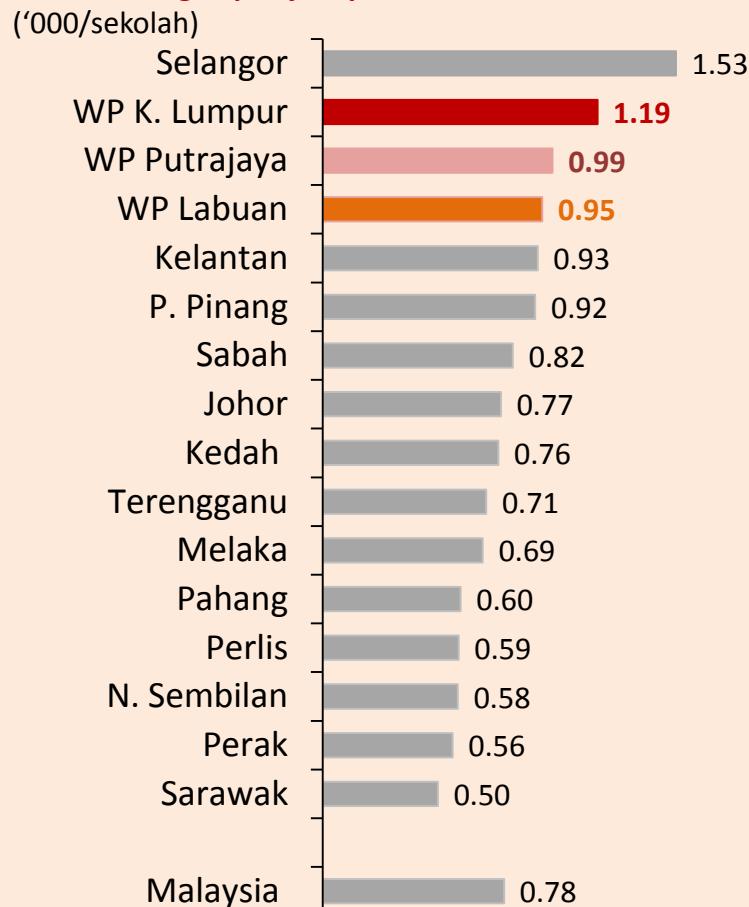
¹Berdasarkan model penunjuk gandaan penengah (*multiple median indicator*) oleh Bank Dunia dan Bangsa-bangsa Bersatu

Sumber: MEA, DOSM dan NAPIC

Akses infrastruktur di Wilayah Persekutuan perlu dipertingkatkan ...

Ketiga-tiga WP berhadapan dengan kemudahan pendidikan yang kurang memberangsangkan ...

Nisbah bilangan pelajar kpd sekolah, 2017

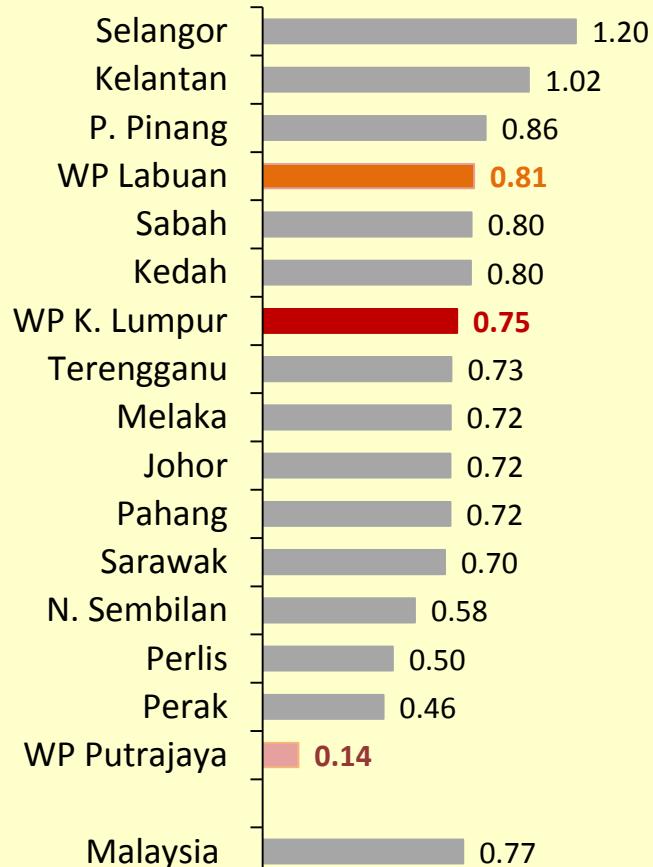

Nota: Populasi pelajar berdasarkan bilangan populasi dalam julat usia 5 – 19 tahun

Sumber: DOSM dan KPM

... begitu juga dengan kemudahan kesihatan terutamanya di WP KL dan Labuan

Nisbah penduduk kpd katil hospital, 2018 ('000/katil)

Nota:

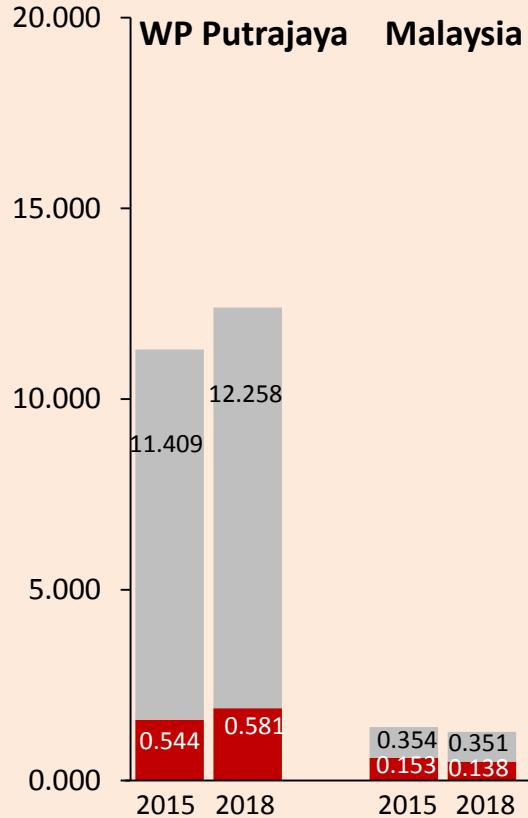
- Termasuk Institusi Perubatan Khas
- Tidak termasuk hospital swasta

Sumber: DOSM dan MOH

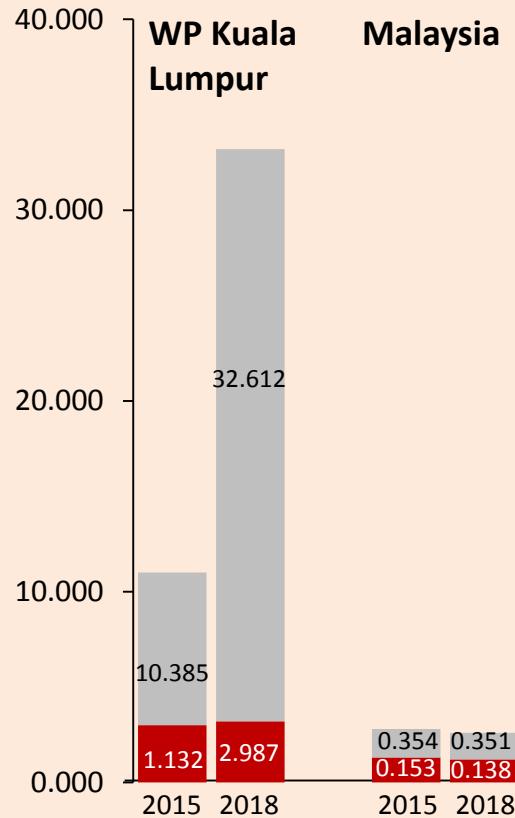
Akses infrastruktur jalan di semua Wilayah Persekutuan juga kurang memuaskan ...

... kesesakan jalan raya berikutan jumlah populasi dan pelancong yang ramai

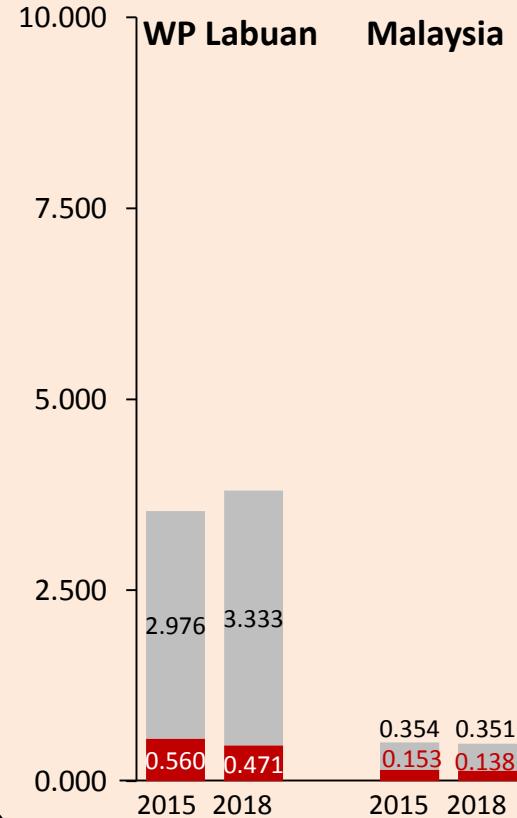
Nisbah penduduk dan pelancong kpd panjang jalan, 2018 ('000/km)

Nisbah penduduk dan pelancong kpd panjang jalan, 2018 ('000/km)

Nisbah penduduk dan pelancong kpd panjang jalan, 2018 ('000/km)

Nota: Maklumat jalan raya adalah berdasarkan buku Statistik Jalan 2015 dan 2018

Sumber: JKR dan TOURISM Malaysia

Penduduk

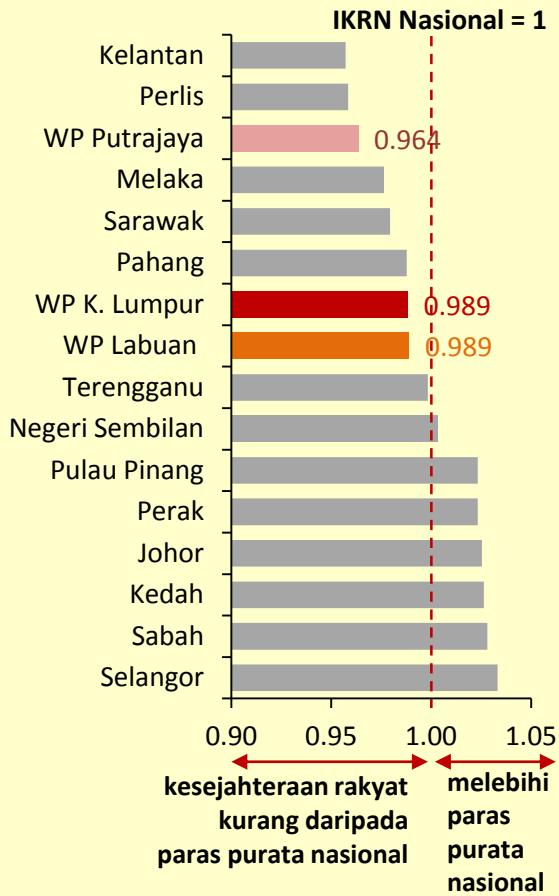
Pelancong

Kemerosotan beberapa komponen sosial merupakan isu utama kesejahteraan rakyat Wilayah Persekutuan...

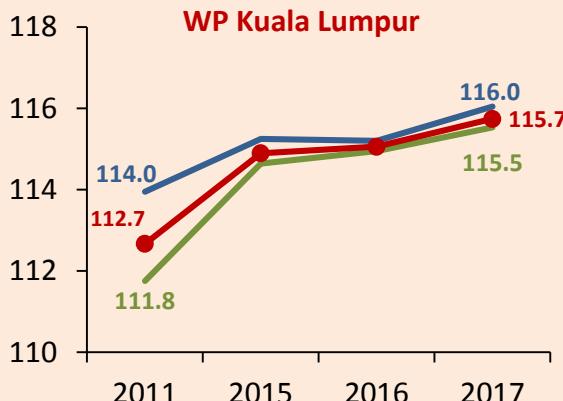
Kesejahteraan rakyat WP lebih rendah daripada purata nasional ...

Nisbah IKRN Negeri: Nasional, 2017

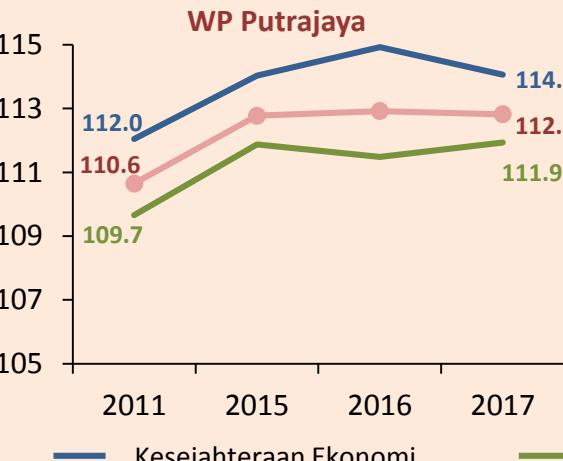

... dan masih wujud jurang kesejahteraan sosial dan ekonomi

Indeks, 2000 = 100

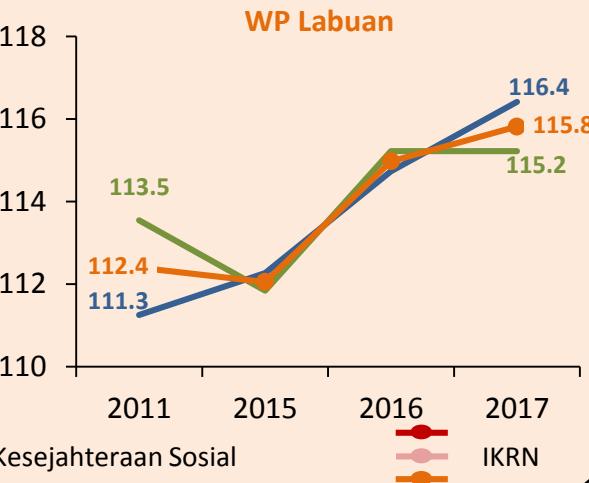

Indeks, 2000 = 100

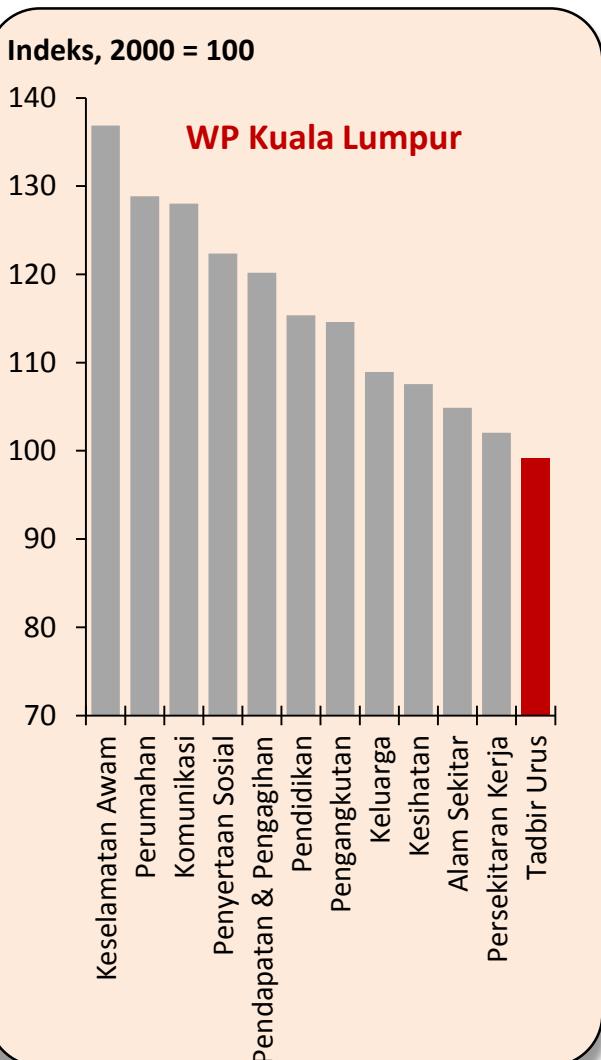
- WP KL Jurang kesejahteraan sosial dan ekonomi terus mengecil
- WP Putrajaya Jurang masih lebar
- WP Labuan Jurang terus melebar apabila kesejahteraan sosial merosot

Indeks, 2000 = 100

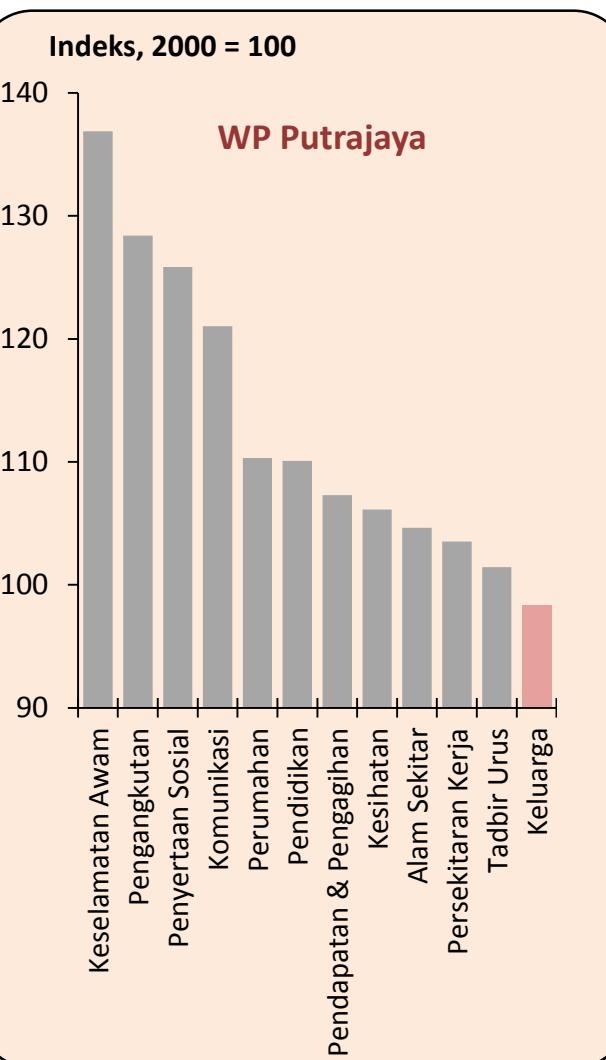

Kemerosotan komponen tadbir urus, keluarga dan kesihatan merupakan isu utama kesejahteraan rakyat Wilayah Persekutuan...

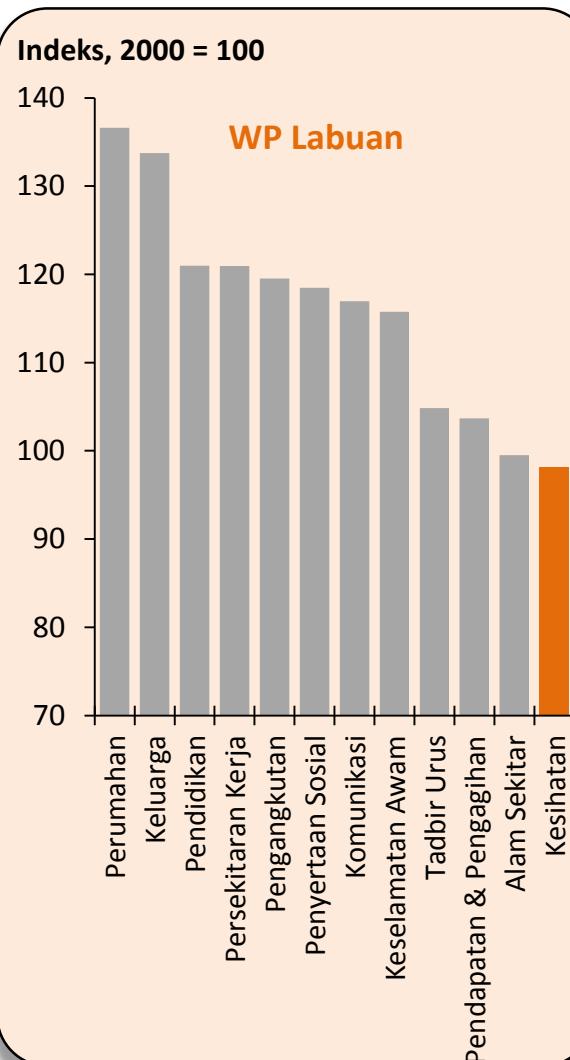
... komponen tadbir urus perlu diberi perhatian di WP Kuala Lumpur

... komponen keluarga perlu diberi perhatian di WP Putrajaya

... komponen kesihatan perlu diberi perhatian di WP Labuan

Komponen tadbir urus di WP Kuala Lumpur merosot berikutan penurunan kes yang diselesaikan di bawah BPA dan kes rasuah yang didakwa ...

Indeks komponen tadbir urus menurun sebanyak 7.9 mata peratusan

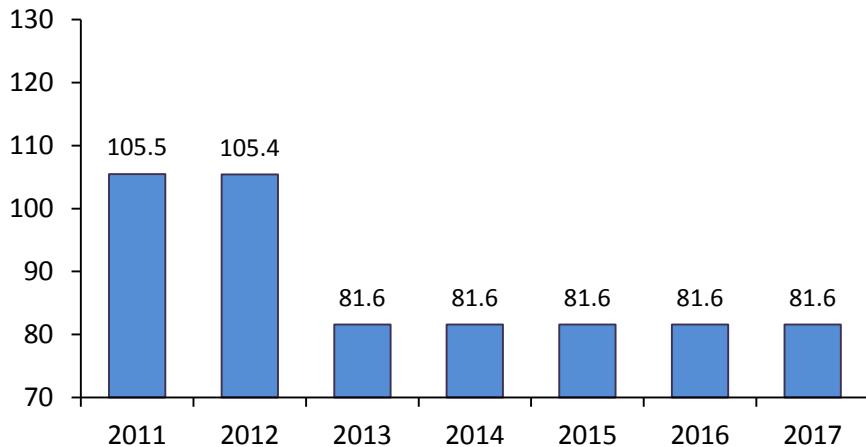
Indeks tadbir urus

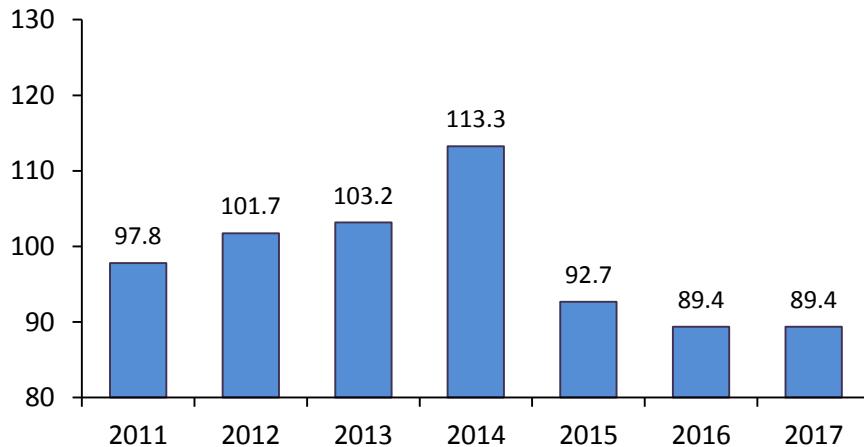
Punca kemerosotan tadbir urus :

- Sub indeks kes yang diselesaikan di bawah BPA menurun daripada 105.5 pada tahun 2011 kepada 81.6 pada tahun 2017
- Sub indeks kes rasuah yang didakwa berkurangan daripada 97.8 pada tahun 2011 kepada 89.4 pada tahun 2017

Sub indeks kes yang diselesaikan di bawah BPA

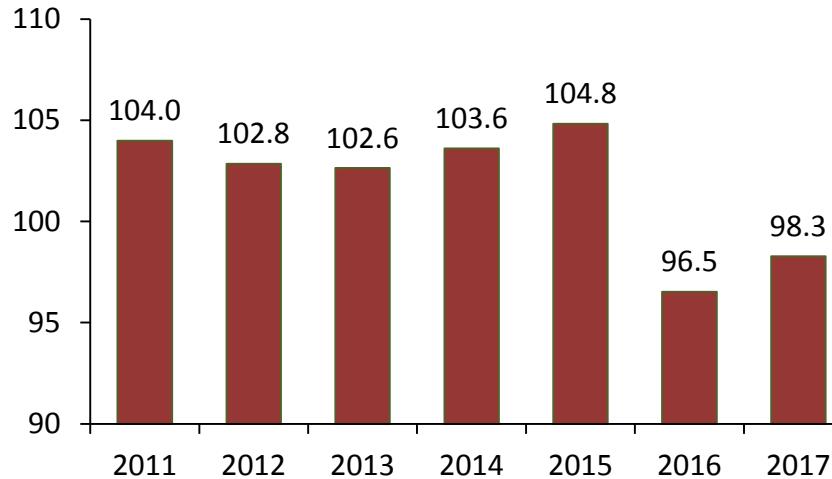
Sub indeks kes rasuah yang didakwa

Komponen keluarga di WP Putrajaya merosot berikutan peningkatan jumlah kes perceraian, keganasan rumah tangga dan jenayah juvana ...

Indeks komponen keluarga merosot sebanyak 5.7 mata peratusan

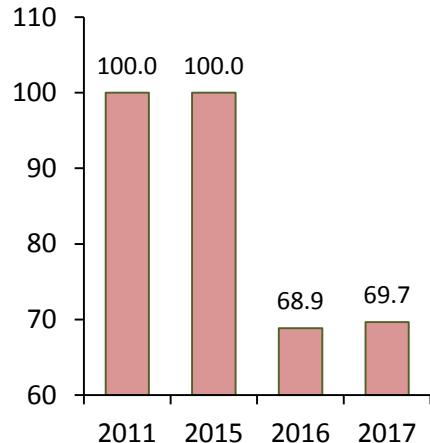
Indeks keluarga

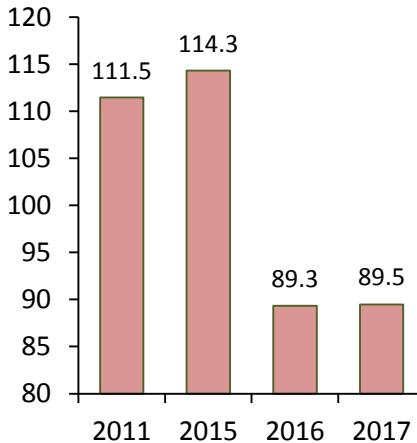
Punca kemerosotan indeks keluarga :

- Sub indeks jumlah perceraian merosot daripada 100.0 pada tahun 2011 kepada 69.7 pada tahun 2017
- Sub indeks kes keganasan rumah tangga berkurangan daripada 111.5 pada tahun 2011 kepada 89.5 pada tahun 2017
- Sub indeks jenayah juvana menurun daripada 93.8 pada tahun 2011 kepada 82.2 pada tahun 2017
- Sub indeks nisbah tanggungan menyusut daripada 83.8 pada tahun 2011 kepada 79.2 pada tahun 2017

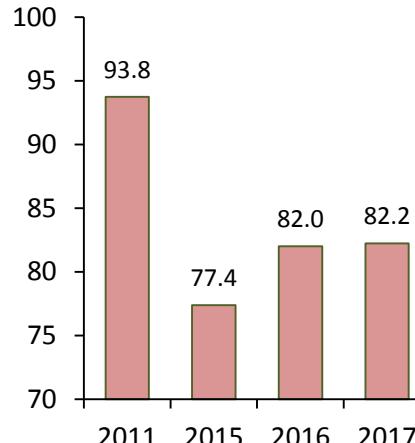
Sub indeks jumlah perceraian

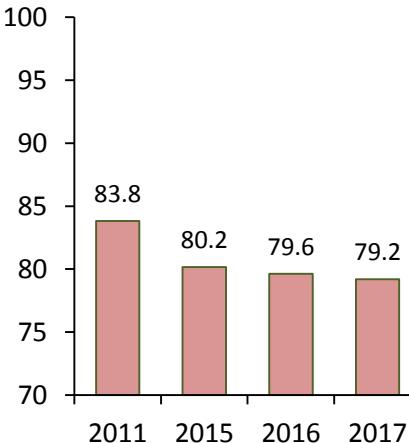
Sub indeks kes keganasan rumah tangga

Sub indeks jenayah juvana

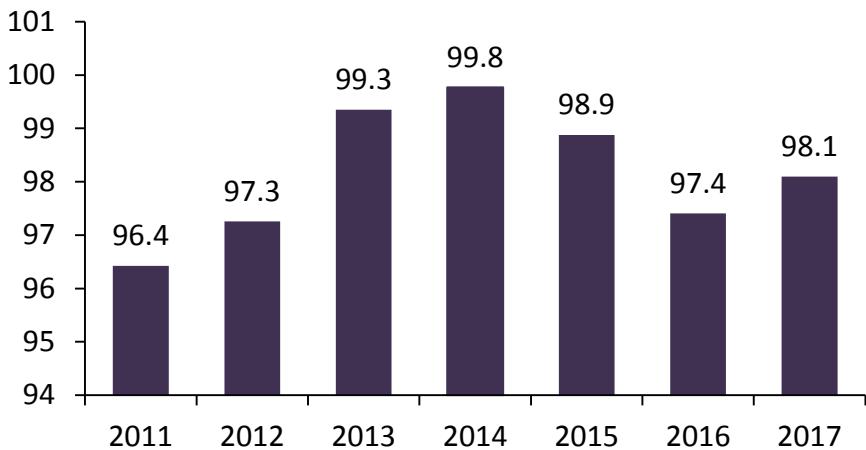
Sub indeks nisbah tanggungan

Komponen kesihatan di WP Labuan kekal rendah berikutan peningkatan kes penyakit tidak berjangkit ...

Indeks komponen kesihatan kekal rendah walaupun meningkat sedikit sebanyak 1.7 mata peratusan

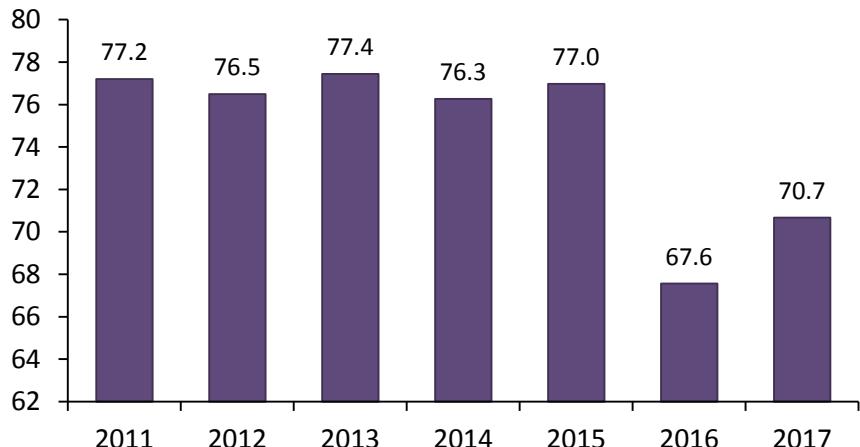
Indeks kesihatan

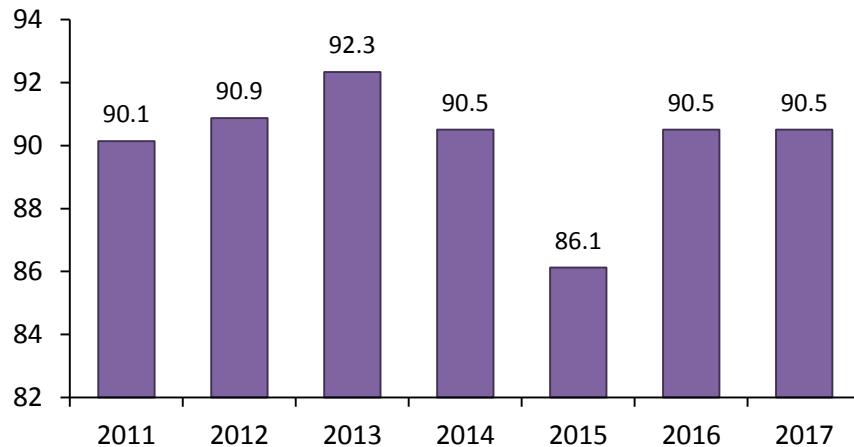
Punca kemerosotan kesihatan :

- Sub indeks kes penyakit tidak berjangkit menurun daripada 77.2 pada tahun 2011 kepada 70.7 pada tahun 2017
- Sub indeks nisbah mortaliti bayi kekal rendah walaupun meningkat sedikit daripada 90.1 pada tahun 2011 kepada 90.5 pada tahun 2017

Sub indeks kes penyakit tidak berjangkit

Sub indeks nisbah mortaliti bayi

Kesimpulan

- Keutamaan dasar pembangunan negara adalah berasaskan tiga dimensi iaitu pemerkasaan ekonomi, kemampanan alam sekitar dan perekayasaan sosial
- Sebaik-baiknya pelan pembangunan negeri dijajarkan dengan pelan pembangunan nasional ke arah mencapai matlamat yang sama
- Cadangan projek pembangunan perlu mengambil kira elemen tiga dimensi RMKe-12 untuk diberi pertimbangan dan keutamaan

Terima kasih

www.meaj.gov.my
rmke12.meaj.gov.my

